

Returadresse
Land, By og Kultur – Land og Vand
Smed Sørensens Vej 1, 6950 Ringkøbing

Ejer af husdyrbruget på
Lynggårdsvej 4
6880 Tarm

Sagsbehandler
Karl Emil Hjorth Karlsson
Direkte telefon
9974 1527
E-post
karl.karlsson@rksk.dk
Dato
22-09-2026
Sagsnummer
26-006044

Tillæg nr. 2 til miljøgodkendelse af 25. marts 2019

gældende for husdyrbruget på adressen

Lynggårdsvej 4, 6880 Tarm

Virksomhedens art:	Svinebrug, IE-Brug
Matrikel nr.:	4e m.fl., Foersum By, Egvad
Betegnelse:	Husdyrbrug omfattet af §16 a, stk. 4 i husdyrbrugsloven
Tilsynsmyndighed:	Ringkøbing-Skjern Kommune
Kvalitetssikret af:	Poul Bennetzen

Indholdsfortegnelse

Stamblad:	4
Oplysninger om husdyrbruget:	4
Ændringer til den eksisterende miljøgodkendelse af 23. marts 2019, samt tillæg af 11. november 2025	6
Meddelelse af tillæg til miljøgodkendelse.....	7
Baggrund og kort resumé.....	7
Vurdering af status som IE-husdyrbrug.....	7
Biaktiviteter	7
Samdrift	7
Afgørelsen	8
Vilkår for tillæg nr. 2 til miljøgodkendelsen	11
Generelt.....	11
Nye og renoverede stalde	11
Godkendte stalde, produktioner og miljøteknologier	12
Beskyttelse i forhold til naboer	15
Tilsyn, kontrol og egenkontrol.....	17
Særregler gældende for IE- husdyrbrug.....	18
Formalia	19
Lovgrundlag	19
Høring og offentliggørelse	19
Klagevejledning	20
Udnyttelse, kontinuitet og revurdering	21
Miljøkonsekvensrapport.....	23
Krav til miljøkonsekvensrapport.....	23
Gennemgang af miljøkonsekvensrapport	23
Miljøvurderingen	24
Erhvervsmæssigt nødvendig for ejendommens drift som landbrugsejendom.	24
Beskrivelse af husdyrbruget.....	24
Lokalisering.....	33
Forbudszoner.....	33
Afstandskrav	33
Beskyttelseslinjer	34

Samlet vurdering af lokalisering.....	34
Påvirkning af landskab	35
Samlet vurdering af påvirkningen af landskab	35
Påvirkning af vilde planter og dyr.....	36
Ammoniak påvirkning af natur	36
Påvirkning af bilag IV-arter	42
Samlet vurdering af påvirkningen af vilde planter og dyr	44
Påvirkning af jord grundvand og overfladevand.....	45
Samlet vurdering af påvirkningen af jord, grundvand og overfladevand.....	47
Klima.....	47
Påvirkning af naboer	48
Lugt	48
Støj, rystelser og støv.....	53
Lys.....	54
Fluer og skadedyr.....	55
Transport.....	55
Samlet vurdering af påvirkning af nabogener.....	58
Anvendelse af BAT (bedste tilgængelige teknik).....	58
Anvendelse af bedste teknik til reduktion af ammoniakemissionen.....	58
Miljøvurdering af IE-husdyrbrug.....	65
Alternative løsninger	65
0-alternativ.....	65
Egenkontrol.....	65
Konklusion	66
Bilag 1: Bygningsoversigt.....	67
Bilag 2: Afløbsplan	68
Bilag 3: Anlægs-mæssige ændringer.....	68
Bilag 4: Adresser inden for konsekvensradius.....	69
Bilag 5: Natur	70
Bilag 6: BAT redegørelse – omregning af køleeffekt	73

Stamblad:

Bedriftens ejer og driftsansvarlig	Ejer af husdyrbruget på adressen Lynggårdsvej 4, 6880 Tarm
Bedriftens adresse	Lynggårdsvej 4, 6880 Tarm
Bedriftens miljøkonsulent og ansvarlige for miljøkonsekvensrapporten.	SvineRådgivningen v. SAGRO / Heidi B. Wentzlau Birk Centerpark 24, 7400 Herning Telefon: 30 70 40 57 E-mail: hbw@sraad.dk
Kommune	Ringkøbing-Skjern Kommune
Ejendomsnummer (BFE)	9323671
Bedriftens betegnelse	Husdyrbrug omfattet af § 16a, stk. 4 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug
Ansøgning nr.	255179 indsendt d. 255179, ver. 3

Oplysninger om husdyrbruget:

Stalde og produktioner:

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Produktionsareal (m ²)	Dyretype	Staldsystem	Miljøteknologi
Eksisterende staldafsnit					
Farestald - 2003	787	633	Søer, diegivende	Kassestier, delvis spaltegulv	
Farestald - 2015	321	225	Søer, diegivende	Kassestier, delvis spaltegulv	
Drægtighedsstald - 2003	920	693	Søer, golde og drægtige	Løsgående, delvis spaltegulv	
Drægtighedsstald - 2015	690	505	Søer, golde og drægtige	Løsgående, delvis spaltegulv	Gyllekøling
Stald 3.1	213	157	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	
Stald 2.3	71	45	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	
Stald 2.4	152	100	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	
Stald 2.1	169	117	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	
Stald 1	412	388	Søer, golde og drægtige	Løsgående, delvis spaltegulv	

Ændrede staldafsnit					
Løbeafdeling 2003 -> Farestald	520	45	Søer, golde og drægtige	Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	
		279	Søer, diegivende	Kassestier, delvis spaltegulv	
Poltestalde - 2015	1192	963	Søer, golde og drægtige	Løsgående, delvis spaltegulv	Gyllekøling
Poltestalde - 2019	1068	975	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	
Stald 4	627	493	Flexgruppe: Slagtesvin og smågrise	50-75% fast gulv	
Stald 3.2	576	467	Flexgruppe: Slagtesvin og smågrise	50-75% fast gulv	
Stald 2.2	261	185	Flexgruppe: Slagtesvin og smågrise	50-75% fast gulv	
Nye stalde					
Klimacontainer	79	79	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	

Opbevaringslagre

Navn	Lagertype	Størrelse (m ³)	Overfladeareal (m ²)	Miljøteknologi
Eksisterende opbevaringslagre				
Gyllebeholder 5.000 m ³	Flydende	5.000	1259	Teltoverdækning
Gyllebeholder 2.500 m ³	Flydende	2500	646	Teltoverdækning
Gyllebeholder 300 m ³	Flydende	300	88	Teltoverdækning
Fortank 99 m ³	Flydende	99	35	Fast overdækning - betonlåg
Fortank 60 m ³	Flydende	60	19	Fast overdækning - betonlåg
Nye opbevaringslagre				
Fortank 35 m ³	Flydende	35	10	Fast overdækning - betonlåg

Ændringer til den eksisterende miljøgodkendelse af 23. marts 2019, samt tillæg af 11. november 2025

Med dette tillæg ændres anvendelsen af husdyrbruget på Lynggårdsvej 4, 6880 Tarm, der indtil nu har fungeret som avls- og opformeringsbesætning, til konventionel produktion. I den forbindelse ændres de tilladte produktionsarealer, staldsystem og dyregrupper i følgende stalde:

Staldnavn	Tilladt produktionsareal, staldsystem og dyregruppe ændres fra:	Tilladt produktionsareal, staldsystem og dyregruppe ændres til:
Løbeafdeling - 2003	437 m ² med individuel opstaldning, delvis spaltegulv til dyregruppen søer, golde og drægtige	45 m ² med individuel opstaldning, delvis spaltegulv til dyregruppen søer, golde og drægtige 279 m ² med kassestier, delvis spaltegulv til dyregruppen søer, diegivende
Poltestalde - 2015	963 m ² med delvis spaltegulv, 25-49% fast gulv til dyregruppen slagtesvin	963 m ² med staldsystemet løsgående, delvis spaltegulv til dyregruppen søer, golde og drægtige
Poltestalde - 2019	975 m ² med delvis spaltegulv, 25-49% fast gulv til dyregruppen slagtesvin	975 m ² med toklimastald, delvis spaltegulv til dyregruppen smågrise
Stald 4	493 m ² med delvis spaltegulv, 50-75% fast gulv til dyregruppen slagtesvin	493 m ² med 50-75% fast gulv til dyregruppen Flexgruppe: slagtesvin og smågrise
Stald 3.2	467 m ² med delvis spaltegulv, 50-75% fast gulv til dyregruppen slagtesvin	467 m ² med 50-75% fast gulv til dyregruppen Flexgruppe: slagtesvin og smågrise
Stald 2.2	185 m ² med toklimastald, delvis spaltegulv til dyregruppen smågrise	185 m ² med 50-75% fast gulv til dyregruppen Flexgruppe: slagtesvin og smågrise

Derudover gives der lovliggørende tilladelse til en ny klimacontainer på 79 m², med et produktionsareal på 79 m² toklimastald, delvis spaltegulv til dyregruppen smågrise.

I staldene "Poltestalde - 2015" samt "Drægtighedsstald - 2015" har der indtil dette tillæg været vilkår om brug af miljøteknologien gyllekøling, med en NH₃-N effekt på 30%. Med dette tillæg reduceres kravet til 10% i begge stalde, som følge af ændringen fra dyregruppen slagtesvin til dyregruppen søer, golde og drægtige i stalden "Poltestalde - 2015".

Meddelelse af tillæg til miljøgodkendelse

Baggrund og kort resumé

Ringkøbing-Skjern Kommune modtog den 12. marts 2026 en ansøgning om tillæg nr. 2 til miljøgodkendelsen af husdyrbruget beliggende på adressen Lynggårdsvej 4, 6880 Tarm.

Tidligere godkendelser:

Der er den 23. marts 2019 meddelt miljøgodkendelse til husdyrbruget på Lynggårdsvej 4, 6880 Tarm i henhold til husdyrbrugsloven §16a, stk. 1.

Der er den 11. november 2025 meddelt tillæg nr. 1. til §16a-miljøgodkendelsen af 23. marts 2019, i henhold til husdyrbrugloven §16a, stk. 4.

Kort resumé

Ansøgningen om tillæg nr. 2 til miljøgodkendelsen omfatter hele husdyrbruget, hvor anvendelsen af husdyrbruget, der indtil nu har fungeret som avls- og opformeringsbesætning, ændres til konventionel produktion. I forbindelse med denne omlægning ændres den godkendte dyretype og staldsystem i seks eksisterende stalde. Der gives desuden tilladelse til en ny klimacontainer på 79 m², med et produktionsareal på 79 m².

Der anvendes følgende virkemidler til at reducere udledninger af ammoniak:

- Gyllekøling af staldene "Drægtighedsstald – 2015" og "Poltestalde – 2015", med en NH₃-N effekt på 10%.
- Teltoverdækning af gyllebeholdere med volumen på hhv. 5.000, 2.500 og 300 m³, med en NH₃-N effekt på 50%.
- Fast overdækning af fortanke med volumen på hhv. 99, 60 og 35 m³, med en NH₃-N effekt på 50%

Vurdering af status som IE-husdyrbrug

Det er i ansøgningen oplyst at husdyrbruget på Lynggårdsvej 4, 6880 fortsat er et IE-husdyrbrug, da husdyrbruget fortsat har over 2000 stipladser til fedesvin (over 30 kg).

Biaktiviteter

Ingen.

Samdrift

Ansøger driver også husdyrbruget beliggende på adressen Østergårdevej 4, 6880. Afstanden fra Lynggårdsvej 4, 6880 Tarm til Østergårdevej 4, 6880 Tarm er i luftlinje ca. 650 meter.

På baggrund af afstanden, og at ejendommene hver især kan drives som selvstændige enheder, vurderes det, at der ikke er tale om en teknisk og forureningsmæssig forbindelse, jf. Husdyrlovens § 16c, imellem ejendommene.

Afgørelsen

Ringkøbing-Skjern Kommune meddeler hermed tillæg nr. 2 til miljøgodkendelse på husdyrbruget på ejendommen matr.nr. 4e m.fl., Foersum By, Egvad beliggende på Lynggårdsvej 4, 6880 Tarm. Afgørelsen meddeles i medfør af § 16a i Husdyrbrugsloven og på de angivne vilkår.

Tillægget omfatter hele husdyrbruget og omfatter ændret anvendelse af seks stalde på husdyrbruget, samt opførelse af en klimacontainer på 79 m² med et produktionsareal på 79 m² til dyregruppen smågrise, i tilknytning til eksisterende bebyggelse.

Tillægget til miljøgodkendelsen omfatter ændringer i de eksisterende stalde, det ansøgte ses i nedenstående tabel:

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Produktionsareal (m ²)	Dyretype	Staldsystem	Miljøteknologi
Eksisterende staldafsnit					
Farestald - 2003	787	633	Søer, diegivende	Kassestier, delvis spaltegulv	
Farestald - 2015	321	225	Søer, diegivende	Kassestier, delvis spaltegulv	
Drægtighedsstald - 2003	920	693	Søer, golde og drægtige	Løsgående, delvis spaltegulv	
Drægtighedsstald - 2015	690	505	Søer, golde og drægtige	Løsgående, delvis spaltegulv	Gyllekøling
Stald 3.1	213	157	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	
Stald 2.3	71	45	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	
Stald 2.4	152	100	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	
Stald 2.1	169	117	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	
Stald 1	412	388	Søer, golde og drægtige	Løsgående, delvis spaltegulv	
Ændrede staldafsnit					
Løbeafdeling 2003 -> Farestald	520	45	Søer, golde og drægtige	Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	
		279	Søer, diegivende	Kassestier, delvis spaltegulv	

Poltestalde - 2015	1192	963	Søer, golde og drægtige	Løsgående, delvis spaltegulv	Gyllekøling
Poltestalde - 2019	1068	975	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	
Stald 4	627	493	Flexgruppe: Slagtesvin og smågrise	50-75% fast gulv	
Stald 3.2	576	467	Flexgruppe: Slagtesvin og smågrise	50-75% fast gulv	
Stald 2.2	261	185	Flexgruppe: Slagtesvin og smågrise	50-75% fast gulv	
Nye stalde					
Klimacontainer	79	79	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	

Afgørelse om tillæg nr. 2 til miljøgodkendelsen sker på baggrund af ansøgning skema nr. 255179, indsendt den 12. marts 2026, version 3.

Afgørelsen om tillæg til miljøgodkendelse af husdyrbruget Foersum Genetik ApS meddeles på baggrund af, at Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet, uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til naboer, landskab, natur og miljø.

Husdyrbruget skal indrettes og drives som beskrevet i ansøgningen, samt supplerende oplysninger, indkommet til Ringkøbing-Skjern Kommune i forbindelse med sagsbehandlingen med mindre vilkårene i miljøgodkendelsen dateret 23. marts 2019, tillæg nr. 1 dateret 11. november 2025, og dette tillæg nr. 2 samt generel lovgivning stiller skærpede krav.

Følgende vilkår fra den oprindelige miljøgodkendelse dateret den 23. marts 2019 falder bort/erstattes af nye vilkår i tillægget:

Vilkår 8+12+13+14+15 – vedr. godkendte stalde, produktioner og miljøteknologier. Desuden bortfalder sektionen om ventilation i vilkår 18, når denne tillægsgodkendelses ændring af dyrehold og staldsystem i stalden "Poltestalde – 2019" tages i brug.

Der gøres opmærksom på, at alle ændringer af eksisterende afløb som udgangspunkt skal godkendes.

Hvis der er øget areal med tagflader eller befæstede arealer hvor vandet afledes til nedsivning, skal der søges om en nedsivningstilladelse hos Ringkøbing-Skjern Kommune.

Hvis der er øget areal med tagflader eller befæstede arealer med afledning til vandløb, herunder dræn og grøfter, skal der søges om en udledningstilladelse hos Ringkøbing-Skjern Kommune.

Der gøres hermed opmærksom på, at dette tillæg til miljøgodkendelsen ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse, eller dispensation efter anden lovgivning, herunder Museumsloven. Eventuelt byggeri/ombygning må først påbegyndes, når der ligger en særskilt tilladelse til igangsættelse af byggeriet.

Forholdet til museumsloven

Der gøres opmærksom på, at sten og jorddiger, der er omfattet af bestemmelserne i Museumsloven §29a, ikke må beskadiges eller sløjfes uden dispensation fra Ringkøbing-Skjern Kommune.

Der foreligger særlige regler for jordbearbejdning omkring gravhøje bl.a. må der ikke foretages jordbehandling, gødes eller plantes (herunder også juletræer og lignende) inden for en afstand af 2 meter fra højens yderste kant jf. §29 f i museumsloven.

Information om diger og gravhøje kan findes på www.miljoeportal.dk.

Vi anmoder om, at Ringkøbing-Skjern Kommune bliver orienteret, såfremt der sker ændringer i ejerforhold eller af driftsansvarlig.

Vilkår for tillæg nr. 2 til miljøgodkendelsen

Konkrete bestemmelser i lovgivningen, som er generelt gældende for landbrug, er som hovedregel, ikke nævnt i dette tillæg til miljøgodkendelse. Tillægget til miljøgodkendelsen meddeles på de nedenstående vilkår.

Dette tillæg medfører ingen ændring i vilkårene for følgende vilkår i miljøgodkendelsen af 23. marts 2019:

- Generelle vilkår (vilkår 1-7)
- Vilkår om teltoverdækning af gyllebeholdere på hhv. 2.500 m³ og 5.000 m³ (vilkår 16)
- Beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand (vilkår 17)
- Tilsyn, kontrol og egenkontrol (vilkår 20-23)
- Uheld og risici (vilkår 24-27)
- Ophør (vilkår 28-29)
- Vilkår vedrørende beholder på 300 m³ (vilkår 7-11 af tillæg 1 dateret 11. november 2025)

For overnævnte forhold henvises derfor til den gældende miljøgodkendelse dateret 25. marts 2019 samt tillæg 1 til godkendelsen dateret 11. november 2025.

Generelt

- 1) Husdyrbruget skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningen og med de eventuelle ændringer, der fremgår af tillægget til miljøgodkendelsen.
- 2) Godkendelsen skal være udnyttet inden 6 år fra afgørelsen er meddelt. Hvis godkendelsen kun bliver delvist udnyttet bortfalder den del der ikke er udnyttet.
- 3) Udnyttelse anses for, at foreligge når byggeriet faktisk er afsluttet eller ved konstatering af, at det der er truffet afgørelse om, faktisk er gennemført. Se i øvrigt afsnit om udnyttelse, kontinuitet og revurdering i Formalia.

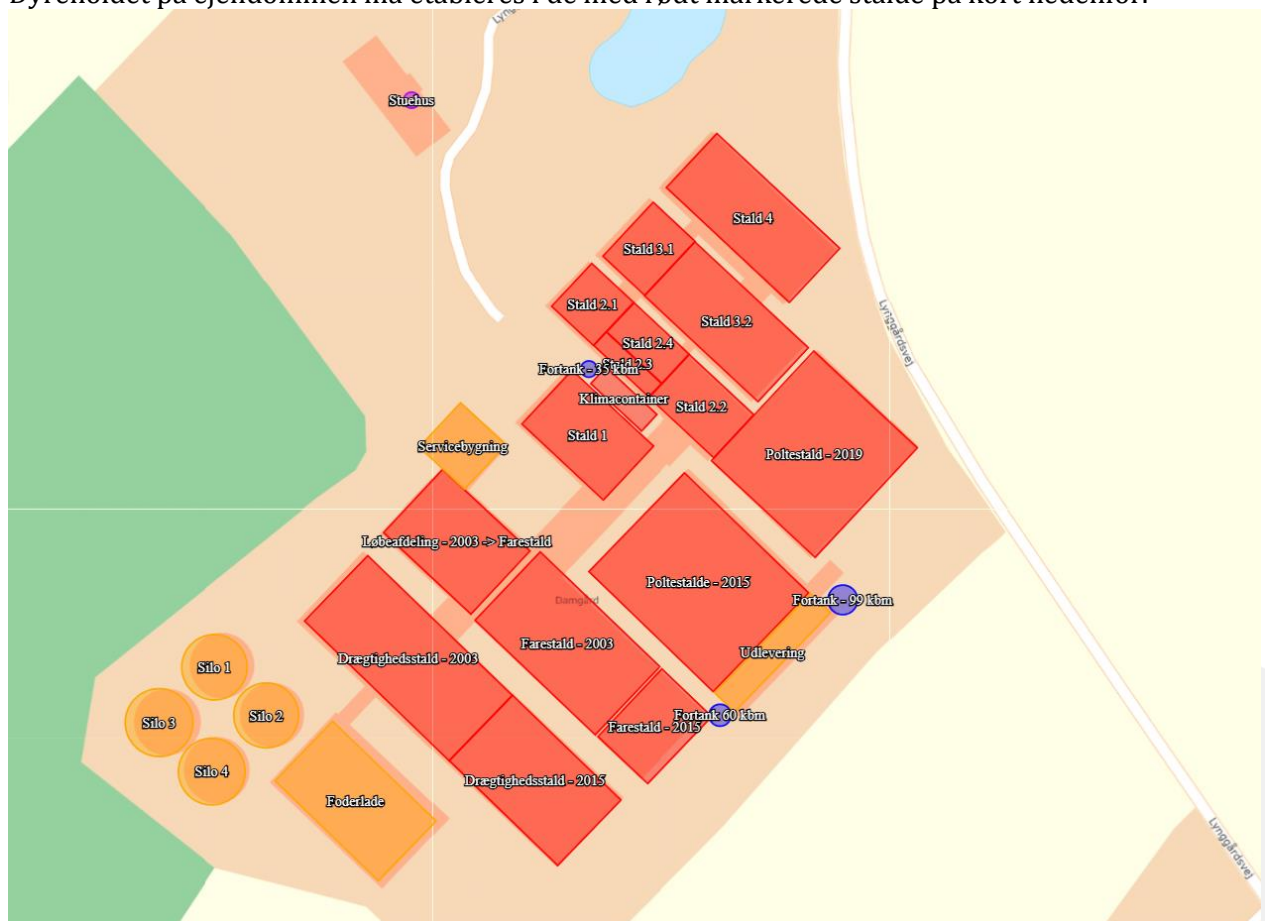
Nye og renoverede stalde

- 4) Der må opføres miljøcontainer på i alt 79 m², hvor af produktionsarealet udgør 79 m². Containeren skal etableres som toklimastald, delvis spaltegulv, og anvendes til dyregruppen smågrise.
- 5) Stalden "Løbeafdeling – 2003" skal fremadrettet være indrettet med følgende produktionsarealer:
45 m² med stalddsystemet individuel opstaldning, delvis spaltegulv til dyregruppen søer, golde og drægtige
279 m² med stalddsystemet kassestier, delvis spaltegulv til dyregruppen søer, diegivende.

- 6) Stalden "Poltestalde - 2015" skal fremadrettet være indrettet med et produktionsareal på 963 m² med staldsystemet løsgående, delvis spaltegulv til dyregruppen søer, gølle og drægtige
- 7) Stalden "Poltestalde - 2019" skal fremadrettet være indrettet med et produktionsareal på 975 m² med staldsystemet toklimastald, delvis spaltegulv til dyregruppen smågrise.
- 8) Stalden "Stald 4" skal fremadrettet være indrettet med et produktionsareal på 493 m² med staldsystemet 50-75% fast gulv til dyregruppen Flexgruppe: slagtesvin og smågrise
- 9) Stalden "Stald 3.2" skal fremadrettet være indrettet med et produktionsareal på 467 m² med staldsystemet 50-75% fast gulv til dyregruppen Flexgruppe: slagtesvin og smågrise
- 10) Stalden "Stald 2.2" skal fremadrettet være indrettet med et produktionsareal på 185 m² med staldsystemet 50-75% fast gulv til dyregruppen Flexgruppe: slagtesvin og smågrise

Godkendte stalde, produktioner og miljøteknologier

- 11) Dyreholdet på ejendommen må etableres i de med rødt markerede stalde på kort nedenfor.

- 12) I stalde med dyrehold skal dyretype og staldkategori på arealer der anvendes til produktion være i overensstemmelse med oversigten nedenfor.

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Produktions-areal (m ²)	Dyretype	Staldsystem
Eksisterende staldafsnit				
Farestald – 2003	787	633	Søer, diegivende	Kassestier, delvis spaltegulv
Farestald - 2015	312	225	Søer, diegivende	Kassestier, delvis spaltegulv
Drægtighedsstald - 2003	920	693	Søer, golde og drægtige	Løsgående, delvis spaltegulv
Drægtighedsstald – 2015	690	505	Søer, golde og drægtige	Løsgående, delvis spaltegulv
Stald 3.1	213	157	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv
Stald 2.3	71	45	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv
Stald 2.4	152	100	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv
Stald 2.1	169	117	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv
Stald 1	412	388	Søer, golde og drægtige	Løsgående, delvis spaltegulv
Ændrede staldafsnit				
Løbeafdeling - 2003	520	45	Søer, golde og drægtige	Individuel opstaldning, delvis spaltegulv
		279	Søer, diegivende	Kassestier, delvis spaltegulv
Poltestalde - 2015	1192	963	Søer, golde og drægtige	Løsgående, delvis spaltegulv
Poltestalde - 2019	1068	975	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv
Stald 4	627	493	Flexgruppe: slagtesvin og smågrise	50-75% fast gulv
Stald 3.2	576	467	Flexgruppe: slagtesvin og smågrise	50-75% fast gulv
Stald 2.2	261	185	Flexgruppe: slagtesvin og smågrise	50-75% fast gulv
Nye staldafsnit				
Klimacontainer	79	79	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv

- 13) På husdyrbruget skal der anvendes teknologier til reduktion af ammoniakemission som angivet i tabellen nedenfor.

Stald/beholder navn	Miljøteknologi	Driftstimer pr år	Effekt NH ₃ -N %
Drægtighedsstald - 2015	Gyllekøling	8760	10
Poltestalde - 2015	Gyllekøling	8760	10
Gyllebeholder 5.000 m ³ Gyllebeholder 2.500 m ³ Gyllebeholder 300 m ³	Teltoverdækning		50
Fortank 99 m ³ Fortank 60 m ³ Fortank 35 m ³	Fast overdækning (betonlåg)		50

- 14) Miljøteknologierne skal drives som anført i tabellen nedenfor.

Enhed	Driftsvilkår gyllekøling
Drægtighedsstald - 2015	I eksisterende drægtighedsstald fra 2015 skal der være gyllekøling af minimum 290 m ² skrabet kanal, og i poltestalden fra 2015 skal der være gyllekøling i minimum 460 m ² skrabet kanalbund. jf. BAT-blad fra Miljøstyrelsen "Køling af gyllen i svinestalde".
Varmepumpe	Gyllekølingsanlægget skal drives således, at der opnås en ammoniakreduktion på 10 % i begge stalde. Der skal være gyllekøling på i alt 750 m² i traditionelt gyllesystem med ca. 40 cm dybe gyllekanaler. Der skal køles med 34,1 W/m² svarende til en effekt på i alt 25,6 kW i 2700 timer om året for at opnå en ammoniakreduktion på 10%. Køleeffekten er fastsat ud fra formlen Reduktion (%) = $-0,004x^2 + x$ hvor x = køleeffekt, W/m². Der skal føres en logbog over varmepumpernes årlige driftstid. Gyllekølingsanlægget skal være forsynet med et trykovervågningssystem, en alarm samt en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper gyllekølingsanlægget. Gyllekølingsanlægget må ikke kunne genstarte automatisk.

	Vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget. <u>Bemærkning</u> På teknologilisten fremgår 2 muligheder • Godkendelsesvilkår for gyllekøling med datalogger. • Godkendelsesvilkår for gyllekøling med timetæller. Hvis anlægget skal monteres pga. et krav om lugtreduktion, skal vi som udgangspunkt vælge godkendelsesvilkår for gyllekøling med datalogger. Vi sætter her vilkår om, at der skal monteres en energimåler på varmepumpen.
--	--

Enhed	Driftsvilkår teltoverdækning
Teltoverdækning	Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle. Det kan accepteres, at teltoverdækningen står åben i forbindelse med tømning og udbringning i en sammenhængende periode når der køres gylle ud. Umiddelbart efter endt omrøring og udkørsel skal teltoverdækningen lukkes. Skader på den faste overdækning skal repareres straks, således at overdækningen altid er helt tæt. Såfremt en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der inden to hverdage efter skadens opståen indgås aftale om reparation. Kommunen underrettes straks herom. Pumpning af gylle til gyllebeholder med teltoverdækning skal ske via et dykkes indløb, eller lignende, således at gyllen ikke "plaskes" ned i beholderen. Indløbet skal sikres mod tilbageløb. Påfyldning i gyllebeholderen via lastbil skal ske via fyldestuds: Flydelag må ikke brydes i forbindelse med påfyldning.

Beskyttelse i forhold til naboer

- 15) Når denne tillægsgodkendelses ændring af dyrehold og staldsystem i stalden "Poltestalde – 2019" tages i brug, bortfalder vilkår 18 i §16a-godkendelsen af 23. marts 2019, og erstattes med nedenstående vilkår:
- Der skal til beskyttelse imod væsentlige nabogener træffes foranstaltninger, som anført i tabellen nedenfor:

Fluer og skadedyr	Der skal på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse - som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.). På forlangende skal indgås kontrakt med autoriseret rottebekæmpelsesfirma.		
Lugt	Der skal til stadighed opretholdes en god staldhygiejne, herunder renholdelse og tørhed på den faste del af staldgulvet, renholdelse for at hindre støv- og smudsbelægninger i stalden samt renholdelse af fodringssystem m.v.		
Støj	Husdyrbrugets bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige nedenstående værdier, målt ved nabobeboelser, eller deres opholdsarealer.		
	Dag	Tidsrum	db(A)
	Mandag - fredag	07.00 – 18.00	55
	Lørdag	07.00 – 14.00	55
	Lørdag	14.00 – 18.00	45
	Søn- og helligdag	07.00 – 18.00	45
	Alle dage	18.00 – 22.00	45
	Alle dage	22.00 – 07.00	40
	Støjens maksimalværdi må tidsrummet 22.00 – 07.00 ikke overstige 55 dB(A) ved boliger.		
Lavfrekvent støj,	Nedenstående grænser er for lavfrekvent støj og infralyd (dB re 20 µPa), målt indendørs. Støjgrænserne gælder for ækvivalentniveauet over et tidsrum på 10 minutter, hvor støjen er kraftigst. Grænserne er gældende for impulsagtig lavfrekvent støj og infralyd. For støj/lydgrænser hvor der ingen impulser forekommer, skal der lægges 5 dB til nedenstående skema.		
	Anvendelse	Tidsrum	A-vægtet lydtryks-niveau (10-160 Hz), dB
	Beboelsesrum	Aften/nat kl. 18.00-07.00 Dag kl. 07.00-18.00	15 20
	Kontorer, undervisnings- og andre støjfølsomme rum	Hele døgnet	25
	Øvrige rum	Hele døgnet	30
	Måling for lavfrekvent støj skal følge anvisningerne i afsnit 3.4 i Miljøstyrelsens Orientering nr. 9 af 1997 "Lavfrekvent støj, infralyd og Vibrationer i eksternt miljø"		
Vibrationer	Nedenstående grænser er for vibrationer, dB re 10⁻⁶ m/s. Vibrationsgrænserne gælder for det maksimale KB-vægtede accelerationsniveau med tidsvægtning Slow.		
	Anvendelse	Tidsrum	Vægtet acc. niv, L _{aw} i dB
	Boliger i boligområder	Hele døgnet.	75

	Boliger i blandet bolig/erhvervsområde	Aften/nat kl. 18.00-07.00 Dag kl. 07.00-18.00	75 80
	Institutioner	Hele døgnet	75
	Erhvervsbebyggelse	Hele døgnet	85
	Ved måling til dokumentation for overholdelse af vibrationsgrænserne, skal anvisningerne i afsnit 4.3 i Miljøstyrelsens Orientering nr. 9 af 1997 "Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer i eksternt miljø" anvendes.		
Kontrol og målinger for støj/vibrationer	Husdyrbruget skal for egen regning dokumentere, at støj- og vibrationsvilkår overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Kravet om dokumentation af støjforholdene kan højst fremsættes en gang årligt medmindre den seneste kontrol viser, at vilkårene ikke er overholdte. Måle- og beregningspunkter fastsættes efter nærmere aftale med tilsynsmyndigheden. Hvis de fastsatte støjgrænser overskrides, skal der sammen med rapport om målinger/ beregninger fremsendes forslag til støj- og/eller vibrationsreduktion ned til de fastsatte grænseværdier og med tidsplan for gennemførelse. Ved målinger/beregninger for støj og/eller vibrationer, udarbejdelse af afrapportering og gennemførelse af eventuelle tiltag for støj- og/eller vibrationsreduktion, skal udgifterne hertil alene afholdes af virksomheden.		
Lys	Driften må ikke medføre væsentlige lysgener for de omkringboende. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at bedriften giver anledning til væsentlige lysgener, skal bedriften lade udarbejde en handlingsplan og derefter gennemføre denne. Handlingsplanen skal godkendes af tilsynsmyndigheden.		
Støv	Driften må ikke medføre støvgener uden for ejendommens eget areal, som af tilsynsmyndigheden skønnes at være væsentlige. Fodersiloer skal indrettes således, at støvgener i forbindelse med indblæsning af foder undgås, f.eks. med melcykloner, eller anden støvbegrænsende foranstaltninger.		
Døde dyr.	Døde dyr skal bortskaffes til godkendt destruktionsvirksomhed. Animalsk affald, herunder selvdøde dyr skal opbevares og afhændes i overensstemmelse med den til enhver tid gældende bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr.		

Tilsyn, kontrol og egenkontrol

- 16) Husdyrbrugets årlige vand- og energiforbrug skal registreres, og registreringen, for perioden siden Ringkøbing-Skjern Kommunes seneste tilsyn, skal kunne fremvises på forlangende i forbindelse med tilsyn

Særregler gældende for IE- husdyrbrug

Miljøledelse, oplæring af personale, plan for regelmæssig kontrol, fodringskrav vilkår m.m. til IE-husdyrbrug er blevet omfattet af generel lovgivning i forbindelse med ændring af godkendelsesbekendtgørelsen pr. 1. januar 2020. Herunder gælder, at IE-brugene årligt senest den 31. december skal indsende informationer til kommunen om følgende (§59):

Krav om indberetning	• Logbøger for miljøteknologi • Dokumentation for miljøledelsessystem (§51, stk. 3) • Logbog for gennemførte kontroller (§53, stk. 5) • Dokumentation for overholdelse af fodringskrav (55)
-----------------------------	---

Da husdyrbruget på Lynggårdsvej 4 er et IE-brug, skal ovennævnte særregler overholdes på det tidspunkt hvor godkendelsen meddeles.

Nedenfor er de særregler, der gælder for IE-brug kort beskrevet (Kapitel 17 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen)

Krav til IE-brug	IE-brug skal være opmærksom på særlige regler: • Krav om oplæring af personale og udarbejdelse af oplæringsmateriale. • Krav om udarbejdelse af plan for reparation og vedligeholdelse af udstyr. • Krav om anvendelse af fodringsteknikker til reducere af kvælstof og fosfor, herunder fasefodring, reducere af råprotein og anvendelse af fodertilsætningsstoffer. • Krav om anvendelse af energieffektiv belysning. • Krav om reduktion af støvemissioner fra staldanlægget. • Underretningspligt ved manglende overholdelse af miljøgodkendelses vilkår. Den driftsansvarlige skal straks træffe de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at vilkårene igen overholdes og straks underrette Ringkøbing-Skjern Kommune. • Krav om årlig indberetning, hvor der skal indsendes logbøger for eventuel miljøteknologi, dokumentation for miljøledelsessystem, logbog for gennemførte kontroller og dokumentation for overholdelse af fodringskrav • Særlige krav ved ophør af IE-brug.
-------------------------	--

Formalia

Lovgrundlag

Tillægsgodkendelsen er givet på baggrund af husdyrbrugsloven, hvor krav efter VVM-direktivet, habitatdirektivet og IE-direktivet samt i et vist omfang regler fra miljøbeskyttelsesloven og planlovens landzoneregler varetages.

Tillægsgodkendelsen suppleres af generelle regler i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og den generelle regulering i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Grundlaget for tillægsgodkendelsen var på godkendelsestidspunktet:

- Kommuneplan 2025-2037
- Husdyrbrugloven, Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1572 af 20. december 2006 senest ændret i bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. nr. 1065 af 21. august 2025.
- Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, Bekendtgørelse 2024-10-16 nr. 1089 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug
- Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning nr. 2243 af 29. november 2021 (Husdyrgødningsbekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse om jordbrugsvirksomheders anvendelse af gødning nr. 931 af 16. juli 2024 (gødningsanvendelsesbekendtgørelse).
- Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse, nr. 927 af 28. juni 2024 (Naturbeskyttelsesloven)
- Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter nr. 1098 af 21. august 2023
- Bekendtgørelse om affald, nr. 1749 af 30. december 2024 (Affaldsbekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines nr. 1257 af 27. november 2019 (Olietankbekendtgørelsen)

Der gøres opmærksom på, at ansøger selv har ansvar for at indhente nødvendige godkendelser/tilladelser i henhold til anden lovgivning.

Høring og offentliggørelse

Udkastet til tillægsgodkendelsen har været i 2 ugers høring hos ansøger, konsulent og naboer fra d. 7. september 2026 til d. 21. september 2026.

Naboer: Ejere og beboer af boliger og bygninger indenfor konsekvensradius på 1087 meter

Matrikulære naboer: Matrikulære naboer i husdyrlovens forstand defineres som ejere af ejendomme, der matrikulært grænser op til den ejendom, hvorpå anlægget er beliggende. Ringkøbing-Skjern kommune vurderer at udvidelser på anlæggene generelt er af underordnet betydning for de matrikulære naboer til ejendommens markarealer. Nabohøringen tager derfor udgangspunkt i de matrikler, hvorpå anlæggene ligger. De naboer til markarealer, som i særlige tilfælde bliver berørt af udvidelsen, bliver inddraget i høringen i henhold til forvaltningslovens almindelige regler om partshøring. Det er i den aktuelle sag vurderet, at der ikke er nogen, som skal inddrages i høringen.

I forbindelse med høringen er der ikke indkommet bemærkninger til det ansøgte.

Afgørelse om tillæg til miljøgodkendelse vil blive offentliggjort den 28-09-2026 på Ringkøbing-Skjern Kommunes hjemmeside på www.rksk.dk/om-kommunen/annoncering/landbrug.

Klagevejledning

I henhold til Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug kapitel 7, kan der klages over tillægget til miljøgodkendelsen af ansøgeren, Miljøministeriet, samt enhver, der må antages, at have en individuel væsentlig interesse i sagens udfald. Der kan desuden klages af de myndigheder og organisationer, der angivet i lovens § 85-87.

Ved klage, kan Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemme, at klagen har opsættende virkning på udnyttelsen.

Udnyttelse af tillægget til miljøgodkendelsen i klageperioden og imens eventuel klage behandles, sker på eget ansvar.

Ansøgeren vil få besked, hvis der klages over afgørelsen.

For behandling af klager, der indbringes for nævnet, herunder anmodning om genoptagelse, betaler klager et gebyr på 900 kr. for privatpersoners og 1.800 kr. for virksomheders og organisationers vedkommende.

Klagegebyret tilbagebetales, hvis du får helt, eller delvis medhold i din klage, hvis den påklagede afgørelse ændres, eller ophæves, eller klagen afvises, som følge af overskredet frist, manglende klageberettigelse, eller fordi klagen ikke er omfattet af klagenævnets kompetence.

Ønskes afgørelsen prøvet ved domstolene, skal søgsmål ifølge § 90 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug være anlagt inden 6 måneder efter, at sagen er offentliggjort.

Klagefristen er 4 uger og regnes fra datoen for offentliggørelsen. Klagen skal være modtaget og registreret senest den 26-10-2026.

Indsendelse af klage

Det er obligatorisk for klager, at bruge Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale Klageportal, med mindre, du har fået en tilladelse fra Miljø- og Fødevareklagenævnet, der fritager dig for, at anvende den digitale Klageportal. I nedenstående tekst kan du se, hvordan du skal bruge den digitale Klageportal.

Digital Klageportal

Hvis du ønsker, at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder på dette link: <https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet/>

Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er indsendt til Miljø- og Fødevareklagenævnet, og når du har indbetalt klagegebyret. Du betaler gebyret via elektronisk overførsel eller ved giroindbetaling.

Anmodning om fritagelse for indsendelse, via klageportal

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal, som udgangspunkt, afvise en klage, der ikke er indsendt via Klageportalen. Hvis du ønsker, at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende din klage og en begrundet anmodning til Ringkøbing-Skjern Kommune, Smed Sørensens Vej 1, 6950 Ringkøbing. Ringkøbing-Skjern Kommune videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Hjælp til klage

Miljø- og Fødevareklagenævnet stiller i et vist omfang, en supportfunktion til rådighed ved oprettelse af en klage. Supportfunktionen kan kontaktes pr. tlf.: 7240 5600, eller på mail: nh@naevneneshus.dk. De kan kontaktes på følgende tidspunkter: man.-fre. 9.00-15.00.

Udnyttelse, kontinuitet og revurdering

En godkendelse efter § 16a i husdyrbrugsloven bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år efter at godkendelsen er meddelt. Godkendelsen anses for udnyttet, når byggeriet faktisk er afsluttet. Hvis der ikke foreligger et byggeri anses en godkendelse for udnyttet, når det konstateres, at det, der er truffet afgørelse om, faktisk er gennemført.

En udnyttet godkendelse kan bortfalde helt eller delvist, hvis den efterfølgende ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år. Udnyttelsen forudsætter at mindst 25 % af det godkendte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt og at den driftsmæssige udnyttelse ikke på noget tidspunkt ophører i 3 på hinanden følgende år. Driftsmæssig udnyttelse kræver, at der er dyr på produktionsarealerne svarende til mindst 50 % af det mulige ifølge dyrevelfærdskravene.

Godkendelser af IE-husdyrbrug tages op til revurdering og ajourføres om nødvendigt af hensyn til udviklingen i den bedste tilgængelige teknik. Den første regelmæssige revurdering foretages, når der er forløbet 8 år fra det tidspunkt, hvor husdyrbruget første gang blev godkendt

Godkendelsen skal dog uanset ovenstående tages op til revurdering, hvis der offentliggøres en BAT-konklusion, der vedrører den væsentligste af husdyrbrugets aktiviteter. Revurderingen skal tilrettelægges, så husdyrbruget kan overholde de på baggrund af BAT-konklusionen ajourførte vilkår senest fire år efter offentliggørelsen af BAT-konklusionen i EU-tidende.

På vegne af Ringkøbing-Skjern Kommune

Karl Emil Hjorth Karlsson
Miljøsagsbehandler
Land og Vand, Landbrug
Ringkøbing-Skjern Kommune

Kopi af udkast til tillæg til miljøgodkendelse er sendt til:

Ansøger: Ejer af husdyrbruget på Lynggårdsvej 4, 6880

Konsulent: Heidi B. Wentzlau, SvineRådgivningen v. SAGRO, e-mail: hbw@sraad.dk

Ejere og beboere af boliger/bygninger inden for konsekvensradius på 1.087 meter

Matrikulære naboer til matriklerne nr. 4e og 4ø, Foersum by, Egvad

Kopi af tillægget til miljøgodkendelsen er sendt til:

- Konsulent Heidi Birch Wentzlau ved SvineRådgivningen v. SAGRO, e-mail: hbw@sraad.dk
- Ringkøbing Fjord Museer / Arkæologi Vestjylland. E-mail: post@arkvest.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, e-mail: natur@dof.dk, ringkoebing-skjern@dof.dk
- Styrelsen for Patientsikkerhed, e-mail: stps@stps.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, e-mail: formand@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Danmarks Naturfredningsforenings Lokalkomité for Ringkøbing-Skjern Kommune, e-mail: dnringkoebing-skjern-sager@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten, e-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk
- Friluftsrådet Midt-Vest, e-mail: Ringkoebing-skjern@friluftsraadet.dk og lokalraad@friluftsraadet.dk

Miljøkonsekvensrapport

Ansøgningen om tillæg til miljøgodkendelse skal i henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen omfatte en miljøkonsekvensrapport, idet der er tale om en ansøgning om godkendelse efter § 16 a, stk. 2, i husdyrbrugloven.

Krav til miljøkonsekvensrapport

Miljøkonsekvensrapporten skal mindst omfatte:

- 1) En beskrivelse af det ansøgte med oplysninger om
 - a) det ansøgtes placering, udformning, dimensioner og andre relevante særkender,
 - b) det ansøgtes forventede væsentlige og eventuelle kumulative indvirkninger på miljøet,
 - c) det ansøgtes særkender eller de foranstaltninger, der påtænkes truffet for at undgå, forebygge eller begrænse og om muligt neutralisere forventede væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet, og
 - d) den eller de rimelige alternative løsninger, som ansøger har undersøgt, og som relevante for det ansøgte og dets særlige karakteristika, og hovedårsagerne til den eller de valgte løsninger under hensyn til det ansøgtes indvirkninger på miljøet.
- 2) Et samlet, ikke-teknisk resumé af oplysningerne i pkt. 1, og tillige oplysninger om foranstaltninger ved ophør, hvis det ansøgte vedrører et IE-husdyrbrug.
- 3) Oplysning om den kompetente ekspert, der har udarbejdet miljøkonsekvensrapporten.

Ansøger skal ved udarbejdelse af miljøkonsekvensrapporten tage hensyn til tilgængelige resultater af andre relevante vurderinger.

Ansøgers oplysninger i miljøkonsekvensrapporten, skal på en passende måde påvise, beskrive og vurdere det ansøgtes væsentlige direkte og indirekte virkninger i forhold til:

- 1) befolkningen og menneskers sundhed,
- 2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,
- 4) materielle goder, kulturarv og landskabet,
- 5) samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4 og
- 6) sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af faktorerne efter nr. 1-5.

Gennemgang af miljøkonsekvensrapport

Ringkøbing-Skjern Kommune skal i henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen gennemgå miljøkonsekvensrapporten med inddragelse af den fornødne ekspertise og kan i fornødent omfang indhente yderligere oplysninger fra ansøger til opfyldelse af kravene.

Miljøkonsekvensrapport, ansøgningen i Husdyrgodkendelse.dk, BAT-redegørelse og beredskabsplan er gennemgået, og der er indhentet supplerende oplysninger.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes samlede vurdering, at ansøger og dennes konsulent har leveret tilstrækkelige oplysninger til, at der kan gennemføres en miljøvurdering af det ansøgte.

Miljøvurderingen

I henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen skal Kommunalbestyrelsen ved afgørelsen om godkendelse efter § 16a i husdyrbrugloven vurdere, om den ansøgte etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbruget kan indebære væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig

- 1) landskabelige værdier,
- 2) natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning,
- 3) jord, grundvand og overfladevand, og
- 4) lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion m.v.

Vurderingen skal omfatte alle godkendte, tilladte eller anmeldte ændringer af husdyrbruget inden for de seneste 8 år.

Erhvervsmæssigt nødvendig for ejendommens drift som landbrugsejendom.

Ansøgningen omfatter ændringer i det tilladte produktionsareal, staldtype og dyregruppe i seks eksisterende stalde, samt etablering af en ny klimacontainer på ca. 79 m² i tilknytning til de eksisterende bygninger. Husdyrbrugets produktion tilpasses med disse ændringer fra avls- og opformeringsbesætning til konventionel produktion til slagtebrug.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at de nye bygninger er en naturlig udvidelse af husdyrbruget, som er erhvervsmæssig nødvendig for ejendommens drift som landbrugsejendom.

Beskrivelse af husdyrbruget

Nudriften er fastlagt for hvert staldafsnit og gødningsopbevaringsanlæg, som den lovlige godkendte drift, der er udnyttet og ikke efterfølgende er bortfaldet.

8 års-driften er fastlagt som husdyrbrugets lovlige drift for 8 år siden for hvert enkelt staldafsnit og gødningsopbevaringsanlæg.

Den ansøgte drift viser den drift, som godkendes i denne miljøtilladelse.

Nedenstående oplysninger bruges til at beregne forhold omkring lugt og ammoniakemission i forhold til natur og BAT.

Ansøgt drift, nudrift og 8-årsdrift

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Farestald - 2003	787	Mekanisk ventilation	6 m	(#853879) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	633
Farestald - 2015	321	Mekanisk ventilation	6 m	(#853882) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	225
Løbeafdeling - 2003 -> Farestald	520	Mekanisk ventilation	6 m	(#963145) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	0	45
				(#853884) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	279
Drægtighedsstald - 2003	920	Mekanisk ventilation	6 m	(#853887) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	693
Drægtighedsstald - 2015	690	Mekanisk ventilation	6 m	(#853890) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	505
Poltestalde - 2015	1192	Mekanisk ventilation	6 m	(#853892) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	963
Poltestald - 2019	1068	Mekanisk ventilation	6 m	(#853895) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	975
Stald 4	627	Mekanisk ventilation	6 m	(#853896) Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; 50-75 % fast gulv	0	493
Stald 3.2	576	Mekanisk ventilation	6 m	(#853899) Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; 50-75 % fast gulv	0	467
Stald 3.1	213	Mekanisk ventilation	6 m	(#853902) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	157
Stald 2.2	261	Mekanisk ventilation	6 m	(#853905) Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; 50-75 % fast gulv	0	185

Stald 2.3	71	Mekanisk ventilation	6 m	(#853908) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	45
Stald 2.4	152	Mekanisk ventilation	6 m	(#853911) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	100
Stald 2.1	169	Mekanisk ventilation	6 m	(#853914) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	117
Stald 1	412	Mekanisk ventilation	6 m	(#853917) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	388
Klimacontainer	79	Mekanisk ventilation	3 m	(#856476) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	79
Sum						6349

Nudrift						
Farestald - 2003	787	Mekanisk ventilation	6 m	(#856461) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	633
Farestald - 2015	321	Mekanisk ventilation	6 m	(#856462) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	225
Løbeafdeling - 2003 -> Farestald	520	Mekanisk ventilation	6 m	(#856463) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	0	437
Drægtighedsstald - 2003	920	Mekanisk ventilation	6 m	(#856464) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	693
Drægtighedsstald - 2015	690	Mekanisk ventilation	6 m	(#856465) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	505
Poltestalde - 2015	1192	Mekanisk ventilation	6 m	(#856466) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	963
Poltestald - 2019	1068	Mekanisk ventilation	6 m	(#856467) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	975
Stald 4	627	Mekanisk ventilation	6 m	(#856468) Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50 - 75 % fast gulv	0	493
Stald 3.2	576	Mekanisk ventilation	6 m	(#856469) Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50 - 75 % fast gulv	0	467
Stald 3.1	213	Mekanisk ventilation	6 m	(#856470) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	157
Stald 2.2	261	Mekanisk ventilation	6 m	(#856471) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	185
Stald 2.3	71	Mekanisk ventilation	6 m	(#856472) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	45
Stald 2.4	152	Mekanisk ventilation	6 m	(#856473) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	100
Stald 2.1	169	Mekanisk ventilation	6 m	(#856474) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	117
Stald 1	412	Mekanisk ventilation	6 m	(#856475) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	388
Sum						6383
8 års drift						
Farestald - 2003	787	Mekanisk ventilation	6 m	(#856560) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	633
Farestald - 2015	321	Mekanisk ventilation	6 m	(#856561) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	225
Løbeafdeling - 2003 -> Farestald	520	Mekanisk ventilation	6 m	(#856562) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	0	437

Drægtighedsstald - 2003	920	Mekanisk ventilation	6 m	(#856563) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	693
Drægtighedsstald - 2015	690	Mekanisk ventilation	6 m	(#856564) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	505
Poltestalde - 2015	1192	Mekanisk ventilation	6 m	(#856576) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	0	144
				(#856575) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	963
Stald 4	627	Mekanisk ventilation	6 m	(#856578) Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50 - 75 % fast gulv	0	493
Stald 3.2	576	Mekanisk ventilation	6 m	(#856579) Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50 - 75 % fast gulv	0	467
Stald 3.1	213	Mekanisk ventilation	6 m	(#856604) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	157
Stald 2.2	261	Mekanisk ventilation	6 m	(#856580) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	185
Stald 2.3	71	Mekanisk ventilation	6 m	(#856581) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	45
Stald 2.4	152	Mekanisk ventilation	6 m	(#856582) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	100
Stald 2.1	169	Mekanisk ventilation	6 m	(#856602) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	117
Stald 1	412	Mekanisk ventilation	6 m	(#856601) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	388
Sum						5552

Definition af produktionsareal:

Produktionsareal er defineret som det areal i et fast placeret husdyranlæg, hvor dyrene opholder sig og har mulighed for at afsætte gødning og som dyrene ikke kun har kortvarig adgang til.

Det vil sige, at områder, hvor dyrene ikke kan opholde sig og/eller ikke har mulighed for at gødningsafsætte, ikke medregnes som produktionsareal. Arealer med kortvarigt ophold som eksempelvis service- og gangarealer, tæller heller ikke med som produktionsareal.

Ansøger oplyser:

Eksisterende produktionsarealer er opmålt i forbindelse med §16a-miljøgodkendelsen af 25. marts 2019, som der henvises til.

For den nye klimacontainer er produktionsarealet sat til hele staldens areal.

Kommunens vurdering

Ansøgt drift:

I stalden "Løbeafdeling – 2003" falder produktionsarealet fra 437 m² til 324 m², som følge af ændringerne fra ét produktionsareal på 437 m², til to produktionsarealer på hhv. 45 m² og 279 m².

Ændringerne i staldsystem og dyretype i staldene "Poltestalde – 2015", "Poltestalde – 2019", "Stald 4", "Stald 3.2", "Stald 2.2" og "Stald 1" foretages uden ændringer af størrelserne på staldenes produktionsarealer.

En ny klimacontainer med et produktionsareal på 79 m² indgår i den ansøgte drift.

Det samlede produktionsareal falder derfor med 34 m², fra 6.383 m² til 6.349 m².

Nudrift

Beskrivelse af nudriften:

Husdyrbruget er reguleret af miljøgodkendelsen fra d. 25. marts 2019, samt tillæg 1 til miljøgodkendelsen fra d. 11. november 2025.

Tidligere godkendelser:

- 25-03-2019 §16a-miljøgodkendelse
- 11-11-2025 Tillæg nr. 1 til §16a-miljøgodkendelse

8-års drift

Beskrivelse af 8-årsdrift:

Husdyrbrugets 8-årsdrift er identisk med nudriften, med følgende undtagelser:

I 8-års driften havde stalden "Poltestalde – 2015" et produktionsareal på 144 m² til søer, golde og drægtige i staldsystemet løsgående, delvis spaltegulv. Dette produktionsareal indgår ikke i nudriften.

Stalden "Poltestalde – 2019", indgik ikke i 8-årsdriften.

I 8-årsdriften var stalden "Stald 1" indrettet til dyregruppen smågrise, på delvis spaltegulv. I nudriften er stalden indrettet til dyregruppen søer, golde og drægtige, i staldsystemet løsgående, delvis spaltegulv.

Produktioner med miljøteknologi

Staldnavn	Produktion	Beskrivelse af miljøteknologi	Driftstimer pr. år	NH ₃ -N effekt (%)
Ansøgt drift				
Drægtighedsstald - 2015	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv.	Gyllekøling	8760	10
Poltestalde - 2015	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	Gyllekøling	8760	10
Nudrift				
Drægtighedsstald - 2015	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	Gyllekøling	8760	26,8
Poltestalde - 2015	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25-49% fast gulv	Gyllekøling	8760	26,8
8-års drift				
Drægtighedsstald - 2015	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	Gyllekøling	8760	26,8
Poltestalde - 2015	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25-49% fast gulv	Gyllekøling	8760	26,8

Der er i ansøgt drift anvendt miljøteknologien gyllekøling i staldene "Drægtighedsstald - 2015" og "Poltestalde - 2015", med en NH₃-effekt på 10%.

I nudrift og 8-års drift har der været anvendt miljøteknologien gyllekøling i stalden "Drægtighedsstald - 2015", med en NH₃-N effekt på 26,8%, baseret på en effekt på 22 W/m² gyllekumme i 8760 timer om året. I husdyrbrugets tidligere godkendelser har effekten dog været skrevet til 30%, da formelen for beregning af effekten af gyllekøling ændrede sig 5. februar 2018, hvilket ikke havde været medregnet i husdyrbrugets §16a-godkendelse af 25. marts 2019 med tillæg 1 af 11. november 2025. Se bilag 6, BAT redegørelse - omregning af køleeffekt.

Gødningsopbevaringsanlæg

Opbevaringslagre					
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
Gyllebeholder 5.000 m ³	Flydende	Tanken er anmeldt 2018.			1259
Gyllebeholder 2.500 m ³	Flydende				646
Fortank - 35 kbm	Flydende				10
Gyllebeholder 300m ³	Flydende				88
Fortank - 99 kbm	Flydende				35
Fortank 60 kbm	Flydende				19
Nudrift					
Gyllebeholder 5.000 m ³	Flydende	Tanken er anmeldt 2018.			1259
Gyllebeholder 2.500 m ³	Flydende				646
Gyllebeholder 300m ³	Flydende				88
Fortank - 99 kbm	Flydende				35
Fortank 60 kbm	Flydende				19
8 års drift					
Gyllebeholder 5.000 m ³	Flydende	Tanken er anmeldt 2018.			1259
Gyllebeholder 2.500 m ³	Flydende				646
Fortank - 99 kbm	Flydende				35
Fortank 60 kbm	Flydende				19

Beskrivelse af ændringerne på husdyrbrugets opbevaringslagre:

Eksisterende fortanke på hhv. 99 og 60 m³ har ikke fremgået separat af tidligere godkendelser, men har været regnet som en del af staldsystemet for hhv. stalden "Poltestalde – 2015" og "Farestald – 2015". Disse blev opført i forbindelse med etableringen af disse stalde, og fremgår derfor også i nudriften og 8-års drift.

Der er i ansøgt drift tilføjet en fortank på 35 m³ i tilknytning til den nye klimacontainer.

Gyllebeholdere på hhv. 5.000 m³, 2.500 m³ og 300 m³ er uændrede.

Opbevaringsanlæg med miljøteknologi

Opbevaringslagre med miljøteknologi		
Lagernavn	Beskrivelse af miljøteknologi	NH ₃ -N effekt (%)
Ansøgt drift		
Gyllebeholder 5.000 m ³	Navn: OverdækningFast EffektNh3 = [50]	50,0
Gyllebeholder 2.500 m ³	Navn: OverdækningFast EffektNh3 = [50]	50,0
Fortank - 35 kbm	Fast overdækning - betonlåg	50,0
Gyllebeholder 300m ³	Fast overdækning	50,0
Fortank - 99 kbm	Fast overdækning	50,0
Fortank 60 kbm	Betonlåg	50,0
Nudrift		
Gyllebeholder 5.000 m ³	Fast overdækning.	50,0
Gyllebeholder 2.500 m ³	Fast overdækning.	50,0
Gyllebeholder 300m ³	Fast overdækning	50,0
Fortank - 99 kbm	Fast overdækning	50,0
Fortank 60 kbm	Betonlåg	50,0
8 års drift		
Gyllebeholder 2.500 m ³	Fast overdækning	50,0
Fortank - 99 kbm	Betonlåg	50,0
Fortank 60 kbm	Betonlåg	50,0

Der er fast overdækning bestående af enten teltoverdækning eller betonlåg på alle husdyrbrugets opbevaringsanlæg til husdyrgødning, med en NH₃-N effekt på 50%.

Lagerregnskab og opbevaringskapacitet

Ansøger oplyser:

Udover husdyrgødning samt vand fra produktionen tilledes vand fra befæstede arealer.

Husdyrgødningen opbevares i fortank samt gyllebeholdere med overdækning og i kanaler under stalde. Den samlede opbevaringskapacitet på ejendommen svarer til >6.000 m³ både før og efter ændringen af anlægget.

Opbevaringsanlæg	Opførsels år	5 eller 10 års beholderkontrol	Kapacitet (m ³)	Overfladeareal (m ²)	Teknologi
Gyllebeholder	2019	10	5.000	1259	Telt
Gyllebeholder	1997	10	2.500	646	Telt
Gyllebeholder	2026	10	300	88	Betonlåg
Fortank	-	Undtaget	35	-	Betonlåg
Fortank	-	Undtaget	60	-	Betonlåg
Fortank	-	Undtaget	99	-	Betonlåg
I alt			7.994		

Kommunens vurdering

Opbevaringskapaciteten skal være mindst 9 mdr.

Ansøger har redegjort for, at der er tilstrækkeligt opbevaringskap. til rådighed for ejendommen til at overholde de gældende regler.

Lokalisering

Forbudszoner

Indenfor forbudszonerne må der ikke etableres nybyggeri (husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg) eller udvidelser/ændringer i eksisterende bygninger, der medfører forøget forurening.

Område	Afstandskrav	Afstand målt fra nærmeste nybyggeri eller bygning, hvor ændring eller udvidelsen sker
By – og sommerhuszoner	50 meter	>50 meter
Lokalplanområder	50 meter	>50 meter
Nabobeboelsesbygninger	50 meter	>50 meter
Afstand til kategori 1-natur og kategori 2-natur*	10 meter	>10 meter

* Ensilageopbevaringsanlæg er ikke omfattet af kravet

Der er intet nybyggeri eller ændringer/udvidelser i de eksisterende bygninger indenfor forbudszonerne.

Afstandskrav

Til husdyranlæg generelt (stald, opbevaringslager og/eller ensilage- opbevaringsanlæg) er der faste afstandskrav for at beskytte imod forurening eller væsentlige gener fra anlæggene.

Afstandskravene gælder kun for nybyggeri, og eksisterende anlæg er derfor ikke omfattet af bestemmelsen med mindre der sker ændringer der medfører forøget forurening. Til orientering: Dette indebærer bl.a., at bestående anlæg kan repareres og i et vist omfang renoveres uden de opfattes som nye. Egentlige tilbygninger eller udvidelser vil dog være omfattet af forbudsbestemmelsen, herunder f.eks. ombygning fra ko- til svinestald. Det samme gælder f.eks. markante skift i dyretype, såsom fra ridestald til fårestald.

Type	Afstandskrav (m)	Afstand målt fra nærmeste nybyggeri eller bygning, hvor ændring eller udvidelsen sker (m)
Vandforsyning til < 10 ejendomme	25	>25
Vandforsyning til > 10 ejendomme	50	>50
Vandløb, dræn og søer ^{*1}	15	60
Offentlig vej, privat fællesvej	15	>15
Levnedsmiddelvirksomhed	25	>25
Beboelse på samme ejendom ^{*2}	15	64
Naboskel	30	>30

^{*1} Fra åbne vandløb og til søer med et areal, der er større end 100 m² skal der være mere end 100 meter til opbevaringsanlæg for flydende husdyrgødning.

^{*2} Ensilageopbevaringsanlæg er ikke omfattet af kravet

De lovpligtige afstandskrav er ifølge ansøgningens oplysninger overholdt.

Da de lovpligtige afstandskrav er overholdt, vurderes anlægget derfor, placeringsmæssigt, ikke at give væsentlige gener for omgivelserne eller væsentlig risiko for forurening.

Beskyttelseslinjer

Naturbeskyttelseslovens bestemmelser om bygge- og beskyttelseslinjer skal sikre, at de nærmeste omgivelser ved søer og åer samt omkring fortidsminder, skove og kirker friholdes for bebyggelse eller andre væsentlige landskabelige indgreb.

Der er ved behandlingen af sagen taget stilling til nedenstående beskyttelseslinjer, og det er med X angivet, om nybyggeri på ejendommen ligger indenfor eller udenfor linjerne.

Beskyttelseslinje	Indenfor (x)	Udenfor (x)	Beskyttelseslinje	Indenfor (x)	Udenfor (x)
Klitfredede arealer		X	Skove		X
Strand		X	Fortidsminder		X
Søer		X	Kirker		X
Vandløb		X			

Det er på baggrund af ovenstående Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at husdyrbrugets anlæg ikke er i modstrid med de hensyn, der skal tages i forhold til ovennævnte emner.

Samlet vurdering af lokalisering

Idet husdyrbruget ligger udenfor forbudszoner, alle afstandskrav er overholdt og anlæggets placering ikke er i strid med beskyttelseslinjer, er det Ringkøbing-Skjern kommunes vurdering, at husdyrbruget ikke placeringsmæssigt vil give anledning til væsentlige gener for omgivelserne eller væsentlig risiko for forurening.

Påvirkning af landskab

Husdyrbruget ligger uden for de områder, som i kommuneplanen er udpeget som geologiske interesseområder, bevaringsværdige landskaber, større uforstyrrede landskaber og værdifulde kulturmiljøer.

Landskabsvurdering

Husdyrbruget ligger indenfor landskabsområdet Varde Bakkeø Landbrugslandskab.

Varde Bakkeø Landbrugslandskab er kendetegnet ved et småbakket terræn med små smeltevandsdale. Landskabsområdet omfatter opdyrket og tilplantet hede. Plantager i alle størrelser kendetegner sammen med mindre heder landskabet. Hegn afgrænser helt eller delvist marker i lille til middelstor skala.

Terræn og bevoksning begrænser udsigterne på tværs af landskabet, mens der mod nord er særlige udsigter over smeltevandsletten som det stilstødende landskabsområde Skjern Enge Deltalandskab er en del af.

Retningslinjer for landbrugsbyggeri:

Det er ikke muligt at indpasse stort byggeri i landskabsområdet på grund af skala og terræn. Det vurderes muligt at indpasse landbrugsbyggeri i lille til middelstor skala. Der bør tages hensyn til den samlede bygningsmasses visuelle udtryk og placering i terrænet, og nyt byggeri bør tilpasses det eksisterende, så det fremstår ensartet og harmonisk i landskabsbilledet.

Hvor hede og plantage præger landskabet, bør der ikke opføres byggeri, da det ikke er foreneligt med landskabets karakter eller visuelle sammenhænge. Dette er også gældende for ådalene i landskabsområdet, der fremstår i en lille skala. Stort og markant landbrugsbyggeri kan ikke indpasses i ådalenes skala og karakter.

Bygningsbeskrivelse

Den nye klimacontainer opføres i tilknytning til den eksisterende bygningsmasse. Derfor vil hele ejendommen fremstå som en samlet enhed efter udvidelsen.

Den nye klimacontainer er ca. 15 meter lang, og 5 meter bred. Den er beliggende mellem to eksisterende stalde, og dens højde overstiger ikke taghøjden af de to omkringliggende stalde, og den vil derfor ikke fremstå tydeligt i landskabet.

Beplantning:

Uændret i forhold til miljøgodkendelsen dateret d. 25. marts 2019 med tillæg nr. 1 af 11. november 2025.

Samlet vurdering af påvirkningen af landskab

Det er på baggrund af ovenstående Ringkøbing-Skjern Kommunes samlede vurdering, at det ansøgte husdyrbrug ikke er i modstrid med ønsket om at bevare det åbne landskab og beskytte de landskabelige hensyn, der er beskrevet i kommuneplanens retningslinjer for udviklingen af Ringkøbing-Skjern Kommune. Husdyrbruget vurderes således, hverken at skæmme landskabet, have

synlige langtrækkende konsekvenser for landskabet, eller på anden vis påvirke de landskabelige værdier væsentligt.

Påvirkning af vilde planter og dyr.

Ammoniak påvirkning af natur

Påvirkningen af natur med dens bestande af vilde planter og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning vurderes på baggrund af følgende

Den maksimale tilladte totaldeposition af ammoniak på ammoniakfølsomme naturområder omfattet af § 7 stk. 1, nr. 1 og 2, i bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Den maksimale tilladte merdeposition af øvrige ammoniakfølsomme naturområder efter konkret vurdering, jf. § 29, i bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

Kategori 1-Natur

§ 7, stk. 1, nr. 1, omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for Internationale Naturbeskyttelsesområder. De Natura 2000-naturtyper, som omfattes af § 7, stk. 1, nr. 1, er afgrænset til de ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for området og er kortlagte af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000 planlægningen. Desuden omfatter § 7, stk. 1, nr. 1 heder og overdrev indenfor Internationale Naturbeskyttelsesområder, som er beskyttet efter naturbeskyttelsesloven § 3.

Kategori 2-Natur

§ 7, stk. 1, nr. 2, omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for Internationale Naturbeskyttelsesområder. Det drejer sig om naturtyperne: Højmoser, lobeliesøer, samt heder større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Kategori 3-Natur

For ammoniakfølsomme naturtyper, som ikke er omfattet af ovenstående Kategori 1- og 2-Natur, skal kommunen foretage en konkret vurdering af, om der skal fastsættes krav.

Kommunen skal konkret vurdere, følgende beskyttede ammoniakfølsomme naturtyper uden for de Internationale Naturbeskyttelsesområder, der ikke er omfattet af § 7 stk. 1, nr. 1 og 2: Det drejer sig om heder, moser og overdrev, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3.

Kommunen skal også konkret vurdere ammoniakfølsomme skove, der ligger uden for de Internationale Naturbeskyttelsesområder.

Ved den konkrete vurdering af, om der er tale om særlige regionale, eller lokale naturinteresser og ved vurdering af, om der skal stilles krav til den maksimale N-merdeposition på naturområder omfattet af Kategori 3-Natur, skal kommunen inddrage følgende fire kriterier:

1. Det aktuelle naturområdes status i kommuneplanen, herunder særligt, om det aktuelle ammoniakfølsomme naturområde er omfattet af kommuneplanens udpegnings af særligt værdifulde naturområder, rekreative områder og/eller værdifulde kulturmiljøer, samt

kommuneplanens retningslinjer for varetagelsen af naturbeskyttelsesinteresserne, de rekreative interesser og de kulturhistoriske interesser.

2. Om de aktuelle områder er omfattet af fredning, handleplan for naturpleje, eller anden planlagt naturindsats.
3. Det aktuelle naturområdes naturkvalitet.
4. Kvælstofbidrag fra området fra andre kilder (fx markbidrag), herunder, for så vidt angår skove, om de gødskes.

Kravene til ammoniakdepositionen er forskellige i de tre kategorier. Kravene fremgår af nedenstående tabel. Med »totaldeposition« menes ammoniakdepositionen fra stald og lager fra hele husdyrbruget (både fra den ansøgte og eksisterende drift), mens der med »merdeposition« menes ændringen i ammoniakdepositionen fra husdyrbrugets anlæg (stald og lager), som følge af det ansøgte.

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
Kategori 1. § 7 stk. 1, nr. 1	Max. totaldeposition afhængig af antal husdyrbrug i nærheden*): 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.
Kategori 2. § 7 stk. 1, nr. 2	Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år
Kategori 3. Heder (mindre end 10 ha), overdrev (mindre end 2,5 ha) og moser, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3 og ammoniakfølsomme skove.	Max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år. Kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha pr. år, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha pr. år.

Påvirkningen af nærmeste Kategori 1-Natur

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):	Totaldeposition (kg N/ha/år):	
					8-års drift	Nudrift:	
Lønborg Hede	Kategori 1	Ansøger	1	Bn	0,0	0,0	0,0

Lønborg Hede - Naturområde (kategori 1)		
Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	Silo 3	4582
Staldbygning	Drægtighedsstald - 2003	4617
Gødningslager	Fortank - 35 kbm	4669

I kraft af den store afstand (mere end 3 km) til nærmeste kategori 1 naturområde, Lønborg Hede, er det vurderet, at udvidelsen, samt det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig

ammoniakpåvirkning af nærmeste Kategori 1-Natur.

Kommunen vurderer samtidig, at der ikke er andre kategori 1 naturområder, som vil blive væsentlig påvirket af udvidelsen af husdyrbruget. Det begrundes i de meget store afstande til de andre kategori 1 naturområder.

Påvirkningen af nærmeste Kategori 2-Natur

Navn:	Kategori:	Oprettet:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
Vallund Hede	Kategori 2	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,1

Vallund Hede - Naturområde (kategori 2)		
Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	Foderlade	981
Staldbygning	Drægtighedsstald - 2015	986
Gødningslager	Fortank 60 kbm	1019

Det nærmeste Kategori 2 område ligger ca. 1 km syd fra de nærmeste anlæg på husdyrbruget. Naturområdet er en hede på ca. 26 ha (Se Bilag 5).

En beregning af ammoniakdepositionen til området viser, at totaldepositionen til området fra det samlede produktionsanlæg maksimalt vil være på 0,1 kg N/ha/år.

Beskyttelsesniveauet for Kategori 2-Natur er fastsat til en samlet belastning fra husdyrbruget på maksimalt 1,0 kg N/ha/år. Da totalbelastningen af naturområdet vil ligge under 1,0 kg N/ha/år, er beskyttelsesniveauet til det konkrete naturområde overholdt.

Påvirkningen af nærmeste Kategori 3-Natur og øvrig natur

Inden for 1.000 meter fra staldanlægget er der registreret moser, enge, søer, hede og potentielt ammoniakfølsom skov. Moser, heder, enge, strandenge, søer og overdrev er omfattet af § 3 i Naturbeskyttelsesloven, som beskytter disse naturområder imod tilstandsændringer.

Kategori 3 natur er heder under 10 ha, overdrev under 2,5 ha, samt moser og ammoniakfølsomme skove.

Kategori 3-naturområderne og øvrigt §3 beskyttet natur indenfor 1.000 meter fra staldanlægget er angivet i tabellen nedenfor:

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):	Totaldeposition (kg N/ha/år):	
					8-års drift	Nudrift:	
10 : §3 mose NV	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,2
8 : Sø SV	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,0	-0,3	1,3
7 : Mose SV	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,0	-0,1	0,4
6 : Mose SØ	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,0	-0,3	1,2
5 : Eng NV	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	-0,2	0,9
3 : Lysåben skov SV	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	-0,5	2,0
2 : Eng SØ	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	-0,1	-0,2	1,2
1 : Eng Ø	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	-0,8	-0,5	2,8
9 : §3 hede - NV	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,2
§3-sø på ejendommen	Kategori 3	Sagsbehandler	0	V	0,6	-2,1	12,7

9 : §3 hede - NV - Naturområde (kategori 3)

Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	Silo 3	1334
Staldbygning	Drægtighedsstald - 2003	1363
Gødningsslager	Fortank - 35 kbm	1400

1 : Eng Ø - Naturområde (kategori 3)

Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	Udlevering	294
Staldbygning	Poltestald - 2019	287
Gødningsslager	Gyllebeholder 5.000 m3	42

2 : Eng SØ - Naturområde (kategori 3)

Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	Udlevering	299
Staldbygning	Farestald - 2015	304
Gødningsslager	Gyllebeholder 5.000 m3	189

3 : Lysåben skov SV - Naturområde (kategori 3)

Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	Silo 4	88
Staldbygning	Drægtighedsstald - 2003	131
Gødningsslager	Fortank 60 kbm	185

5 : Eng NV - Naturområde (kategori 3)

Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	Silo 3	394
Staldbygning	Drægtighedsstald - 2003	411
Gødningsslager	Fortank - 35 kbm	434

6 : Mose SØ - Naturområde (kategori 3)

Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	Udlevering	397
Staldbygning	Poltestalde - 2015	403
Gødningslager	Gyllebeholder 5.000 m3	179

7 : Mose SV - Naturområde (kategori 3)

Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	Silo 4	402
Staldbygning	Drægtighedsstald - 2015	442
Gødningslager	Fortank 60 kbm	489

8 : Sø SV - Naturområde (kategori 3)

Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	Silo 3	119
Staldbygning	Drægtighedsstald - 2003	166
Gødningslager	Fortank 60 kbm	233

10 : §3 mose NV - Naturområde (kategori 3)

Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	Silo 3	1153
Staldbygning	Drægtighedsstald - 2003	1180
Gødningslager	Fortank - 35 kbm	1214

§3-sø på ejendommen - Naturområde (kategori 3)

Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	Servicebygning	80
Staldbygning	Stald 4	17
Gødningslager	Fortank - 35 kbm	60

Beskyttelsesniveauet for Kategori 3-Natur er fastsat til en merbelastning på 1,0 kg N/ha/år med mulighed for, at der kan tillades en højere merdeposition, hvis kommunen vurderer, at det konkrete naturområde kan tåle det.

Idet merbelastningen til Kategori 3-Natur områderne ligger under 1,0 kg N/ha/år, er beskyttelsesniveauet overholdt til Kategori 3-Natur.

Ammoniakfølsomme skove:

Der er registreret potentielt ammoniakfølsom skov – naturligt lysåbent tilgroet areal inden for 1.000 meter fra husdyrbruget. Ammoniakfølsomme naturligt tilgroet lysåbne skove, er skove, der er vokset op af sig selv på et naturareal fx tidligere hede, mose eller overdrev. Dette bygger på en analyse af § 3 beskyttede arealer, med et trækronedække på ned til 10-20 %. Der er beregnet en merbelastning med ammoniak til skoven på 0,0 kg N /ha/år.

Idet merbelastningen ligger under 1 kg/N/ha/år, vurderer kommunen, at projektet ikke vil medføre en ændring af skovens tilstand.

Øvrig natur omkring anlægget:

Inden for 300 meter fra staldanlægget forekommer derudover en sø, som ikke er Kategori 3-Natur, men § 3-beskyttet natur.

Søer og vandhuller over 100 m² er omfattet af naturbeskyttelseslovens §3 om forbud mod tilstandsændringer. Søer og vandhuller påvirkes af tilførsel af næringsstoffer fra nærliggende markområder i omdrift. Udgravning og oprensning af søer og vandhuller er som udgangspunkt ikke tilladt uden en dispensation. Det samme gælder aktiviteter, som vil ændre vandhullets vandstand.

De fleste vandhuller beliggende i agerlandet er næringspåvirkede i større eller mindre grad gennem diffus tilførsel af næringsstoffer fra nærliggende marker i omdrift. Det betyder, at de fleste vandhuller er eutrofe, bortset fra enkelte vandhuller, som ligger sammen med heder eller i skovområder, hvor de ikke påvirkes med næringsstoffer.

Der er beregnet en merbelastning med ammoniak på -2,1 kg N/ha/år ift. nudrift til vandhullet, og 0,6 kg N/ha/år ift. 8-års drift. Idet merbelastningen ligger under 1,0 kg N/ha/år, vurderer kommunen, at merbelastningen er så minimal, at den ikke vil medføre biologiske ændringer af naturtypens tilstand.

På baggrund af ovenstående vurderer kommunen, at ændringen af husdyrbruget ikke vil medføre påvirkning af naturområderne.

Påvirkning af bilag IV-arter

EU-medlemslandene skal, i henhold til Habitatdirektivets artikel 12, indføre en streng beskyttelse af en række dyre- og plantearter, uanset om de forekommer inden for et af de udpegede habitatområder, eller udenfor. Disse arter fremgår af Habitatdirektivets bilag IV.

For dyrearterne, er der bl.a. forbud imod beskadigelse, eller ødelæggelse af yngle-, eller rasteområder og imod forsætlig forstyrrelse af arterne, i særdeleshed i perioder, hvor dyrene yngler, udviser yngelpleje, overvintrer, eller vandrer.

For plantearterne er der bl.a. forbud i mod forsætlig plukning, indsamling, afskæring, oprivning med rod, eller ødelæggelse af disse vildtvoksende planter i naturen.

Bilag IV-arterne lever ofte i områder, som i forvejen er beskyttet - f.eks. områder beskyttet efter naturbeskyttelseslovens §3. Men i mange tilfælde kan arternes levesteder dog også ligge i eller umiddelbart op til dyrkede marker.

På arealer, der er yngle- og rasteområder for bilag IV-arter, er det lodsejerens eller brugerens ansvar at disse ikke beskadiges eller ødelægges. Det gælder også for aktiviteter, der normalt ikke kræver tilladelse, f.eks. almindelig landbrugsdrift.

Yngleområder indeholder områder, som er nødvendige for:

- Parring og kurtisering
- Redebygning, hulebygning, fødsel eller æglægning
- Opvækst af unger

Eksempler på yngleområder er padders ynglevandhuller og odderens hule.

Yngleområder dækker også nærliggende arealer, som afkommet er afhængig af.

Rasteområder er områder, hvor dyrene hviler og som er vigtige for at sikre overlevelsen af enkelte dyr eller bestande, hvor dyrene:

- Opholder sig for at hvile, sove eller overvintre (dvale)
- Opholder sig i skjul i større flokke
- Opholder sig for at opfylde vigtige livsfunktioner, som for eksempel solbadning

(for vekselvarmende dyr).

Rasteområder kan være træer, som flagermus benytter til vinterhi eller de solvendte skrænter og diger, som markfirbenet bruger til solbadning.

Følgende arter er registreret i Ringkøbing-Skjern Kommune og de kan derfor forekomme på egnede lokaliteter:

Markfirben – Lever ofte i beskyttede sten- eller jorddiger og holder til på solrige skrånninger. Ofte på steder med bar, løs og sandet jord, eksempelvis heder, klitter, overdrev og råstofgrave. Markfirbenet benytter linjeformede terrænelementer som vejrabatter, skovbryn, levende hegn og stengærder som spredningskorridor.

Spidssnudet frø – Yngler i mange slags vådområder lige fra ganske små vandhuller til bredden af store søer og fra helt overskyggede ellesumpe til fuldstændig lysåbne vandhuller. Arten er afhængig af, at der nær yngleområdet findes gode levesteder på land, eksempelvis enge og moser. Et yngle- eller rasteområde for padder skal betragtes som et netværk af vandhuller med tilknyttede arealer. Arternes overlevelse og udbredelse sikres ved, at der kan vandles fra et vandhul til et andet.

Strandtudse – Forekommer ofte kystnært. Arten yngler i helt lysåbne, helst tidvise vandsamlinger, og tåler en vis saltindhold i vandet. Som rasteområde kræver strandtudsen åbne partier med enten ingen eller meget lav vegetation, typisk enge, strandenge og vegetationsfattige klippekyster.

Grøn kølleguldsmed – Forekommer udelukkende i et mindre antal jyske vandløbssystemer, herunder Skjern Å. Den holder til på solåbne strækninger med hurtigstrømmende, rent og iltrigt vand.

Grøn mosaikguldsmed – Yngler kun i søer, damme og kanaler med forekomst af krebseklo. Yngleområderne ligger ofte i skov og er solbeskinnede. Arten benytter også småsøer i det åbne land. Ynglevandene må hverken være for næringsfattige eller for næringsrige. Rasteområderne er skovlysninger og skovbryn.

Stor kærguldsmed – Arten yngler i mindre, næringsfattige, brunvandede søer ofte omgivet af hængesæk / højmoser. Den foretrækker beskyttet beliggende lokaliteter med både sol og læ. Dog ses den også i fritliggende vandhuller, men ikke hvor der er skygge. Rasteområderne er steder med både sol og læ, som oftest skovbryn eller lysåbne skovveje.

Flagermus, herunder oftest sydflagermus og vandflagermus, men det kan også være andre arter – Yngle- og rasteområder for flagermus er gamle hule træer, bygninger med hulrum og god tilflyvningsadgang udefra. Når arterne spreder sig eller søger føde benytter de ledelinjer i landskabet. Det kan være levende hegn, skovbryn eller vandløb.

Odder – Foretrækker at leve i beskyttede og uforstyrrede vandløb, men kan findes i alle større vandløbssystemer i Jylland. Den forekommer dog også tæt på menneskelig bebyggelse, hvor den er nataktiv. Det der er karakteristisk for yngle- og rasteområdet er, at der som regel er tæt beplantning langs bredderne i form af rørskov, overhængende gamle træer eller kratbevoksninger samt en god fiskebestand i vandet.

Bæver – Er et nataktivt dyr, som altid lever i tilknytning til ferskvand. Bæverens bo er som regel en hytte på vandløbsbredden, men kan også være gravet ind i bredden. Arten blev genindført i Danmark i 1999 og er under udbredelse. Formålet er at skabe natur, der giver bedre levevilkår for mange truede plante- og dyrearter.

Aktuelle observationer og registreringer:

På godkendelsestidspunktet for denne miljøgodkendelse foreligger ingen aktuelle registreringer af bilag IV-arter for den pågældende lokalitet.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer på grundlag af det oplyste:

- At det areal, der omfattes af nybyggeri i forbindelse med projektets gennemførelse, er placeret mellem eksisterende bygninger, og at inddragelsen til bebyggelse ikke vil påvirke bilag IV-arter.
- At der i forbindelse med projektets gennemførelse ikke vil ske øvrige ændringer i arealanvendelsen, som vil være væsentlige for Bilag IV-arters trivsel
- At driften af husdyrbruget, samlet set, ikke vil medføre beskadigelse, eller ødelæggelse af yngle-, eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i EF-habitatdirektivets bilag IV, litra a, samt ikke vil medføre ødelæggelse af de plantearter, som er optaget på EF-habitatdirektivets Bilag IV, litra b

Samlet vurdering af påvirkningen af vilde planter og dyr

De generelle beskyttelsesniveauer er i forhold til Kategori 1-, 2- og 3-Natur overholdt. Der ligger ingen stalde, eller lagre inden for 10 meter til Kategori 1-, 2- og 3-Natur.

Overholdelsen af BAT-emissionskravet til ammoniak og det generelle beskyttelsesniveau beskytter, som udgangspunkt, de kvælstoffølsomme naturtyper tilstrækkeligt mod kvælstofpåvirkning fra husdyrbrugets produktionsanlæg.

Den reelle ammoniakudledning fra husdyrbrugets anlæg vil afhænge af flere forhold, men ammoniakudledningen vil især kunne minimeres ved grundig og hyppig rengøring af overflader, som husdyrgødningen afsættes på.

I forhold til påvirkningen af bilag IV-arter vurderer Ringkøbing-Skjern Kommune, at husdyrbruget – ved overholdelse af de til enhver tid gældende generelle miljøregler og af de øvrige opstillede vilkår for miljøgodkendelsen og tillægget til miljøgodkendelsen - drives således, at påvirkningen på omgivelserne med luftbåren kvælstof fra produktionsanlægget minimeres til et acceptabelt niveau.

Det vurderes at ammoniakudledningen fra produktionsanlægget i sig selv og sammen med andre nærliggende husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af de omkring liggende naturområder.

Endvidere vurderes det at det ikke på et konkret eksperimentelt videnskabeligt grundlag kan dokumenteres, at ammoniakpåvirkningen fra husdyrbruget vil medføre en påviselig biologisk ændring af egnens naturområder.

Påvirkning af jord grundvand og overfladevand

Reguleringen af arealer til udbringning af husdyrgødning sker gennem generelle regler uden krav om forudgående tilladelse eller godkendelse. Miljøvurderingen omfatter derfor alene den påvirkning som husdyrbrugets anlæg og aktiviteter derpå kan medføre.

Generelt er husdyrbrugets anlæg omfattet af kravene i husdyrgødningsbekendtgørelsen og ved Ringkøbing-Skjern Kommunes miljøtilsyn på husdyrbrugene føres der tilsyn med overholdelsen af bekendtgørelsen. Der er mulighed for, at der i godkendelser og tilladelser efter §§ 16 a og 16 b i husdyrbruksloven kan fastsættes vilkår, der er mere vidtgående end bekendtgørelsens regler.

Påvirkning fra staldanlæg:

Generelt skal husdyranlæg, herunder stalde, læskure m.v., være indrettet således, at forurening af grundvand og overfladevand ikke finder sted. Tilsvarende gælder for løbegårde og lignende, hvor der er en sådan koncentration af dyr, at næringsstofferne fra husdyrgødningen set over en årrække ikke kan udnyttes på arealet.

Det er kommunens vurdering, at når staldene er etableret med fast bund eller gulve udført af bestandige materialer, som er uigennemtrængelige for fugt, og som kan modstå påvirkningerne fra dyrene og de anvendte redskaber, vil der ikke være en påvirkning af jord, grundvand eller overfladevand fra staldanlægget.

Staldene er desuden indrettet med et afløbssystem til opsamling af flydende husdyrgødning og restvand, jf. afløbsplanen i bilag 2.

Påvirkning fra gødningsopbevaringsanlæg:

Generelt skal husdyrgødning føres fra stalden til opbevaringsanlæg, som er etableret og drives i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsens krav. Husdyrgødningsbaseret kompost med et tørstofindhold på mindst 30 pct. må dog også oplagres i marken (markstakke) efter husdyrgødningsbekendtgørelsens regler.

Ansøger oplyser, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet til at den lagrede gylle kan udbringes i perioder, hvor der er optimale vækstbetingelser for den voksende afgrøde. Tanken tømmes ca. en gang årligt for inspektion og vedligeholdelse, og er tilmeldt de lovpligtige regelmæssige eftersyn, hvilket betyder at tankene bliver kontrolleret for om der skulle være tegn på begyndende utætheder.

Påvirkning fra foderopbevaringsanlæg:

Ansøger oplyser:

Soya og mineraler indkøbes til produktionen. Byg og hvede avles så vidt muligt på egne arealer og vil dække ca. 50% af forbruget, resten indkøbes.

Opbevaring af 3700 tons korn.

I ejendommens foderlade forefindes 10 * 25 tons råvaresiloer og 6 tons fedttank. Der er etableret en 35 tons korngrav i foderladen.

Håndtering af spildevand, restvand og saftafløb

Uændret i forhold til miljøgodkendelsen dateret d. 25. marts 2019.

Påvirkning fra opbevaring af bekæmpelsesmidler, olie og brændstof

Uændret i forhold til miljøgodkendelsen dateret d. 25. marts 2019.

Påvirkning af grundvand

Uændret i forhold til miljøgodkendelsen dateret d. 25. marts 2019.

Håndtering og opbevaring af affald

Ansøger oplyser:

Affald fra husdyrbruget kan inddeles i følgende affaldsfraktioner:

- Dagrenovation
- Plast (hård og blød fraktion)
- Genbrugeligt affald (pap, papir, jern, rengjort glas, metal, plastsække, paller etc.)
- Farligt affald (lysstofrør, pærer, spraydåser, batterier etc.)
- Klinisk risikoaffald og medicinrester (skalpeller, kanyler, medicinrester etc.)
- Døde dyr
- Forbrændingseget affald (papirsække, emballage etc.)
- Deponeringseget affald

Ikke forbrændingseget affald opbevares og bortskaffes til kommunal modtagestation.

Klinisk risikoaffald opbevares i besætningsområdet i brudsikker og tæt emballage indtil afhentning af godkendt renovatør.

Farligt affald sorteres og opbevares indendørs indtil bortskaffelse.

Døde dyr afhentes af DAKA fra dertil indrettet plads markeret på kort.

Håndtering af unormale driftssituationer og uheld

Ansøger oplyser:

Planer for håndtering af uheld og ulykker er beskrevet i beredskabsplanen.

Kommunen vurdering:

I forbindelse med tillæg 2 til miljøgodkendelsen dateret 25. marts 2019, er der udarbejdet en beredskabsplan, der beskriver, hvorledes der skal reageres i unormale driftssituationer og i tilfælde af uheld med eks. gylle. Der er stillet vilkår om, at beredskabsplanen til en hver tid skal være ajourført.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at udarbejdelse af en beredskabsplan tilskynder ansøger i at gennemgå bedriften og foretage en risikovurdering af, om der skal ændres i drift eller indretning, således at risikoen for uheld minimeres samt at omfanget af skaden ved uheld reduceres.

Samlet vurdering af påvirkningen af jord, grundvand og overfladevand

Beskyttelsen af jord, grundvand og overfladevand imod påvirkninger fra driften af husdyrbrug er reguleret i husdyrgødningsbekendtgørelsen, hvor der er generelle regler der skal overholdes, i forbindelse med etablering og drift af husdyrbrugets anlæg.

Overholdelsen af de generelle regler bliver kontrolleret gennem kommunens miljøtilsyn med husdyrbrugene, og der bliver ved hvert tilsyn foretaget en risikovurdering der anvendes til fastsættelse af tilsynsfrekvensen.

Der er til yderligere sikring imod forurening af jord, grundvand og overfladevand stillet vilkår til:

- Renholdelsen af de arealer der afleder vand til nedsivning eller recipient
- Vedligeholdelsen af afløb, pumper og andet som anvendes til spildevand, restvand og saftafløb
- Håndtering af spildevand, restvand og saftafløb
- Vask af landbrugsmaskiner
- Håndtering og opbevaring af affald.
- Opbevaring af brændstof, fyringsolie og medicin.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer på baggrund af oplysninger fra ansøger, at de stillede vilkår, samt generel lovgivning og kommunens tilsyn med husdyrbrug er tilstrækkelig til at beskytte jord, grundvand og overfladevand mod væsentlige påvirkninger, som følge af husdyrbrugets drift.

Klima

Denne ejendom bidrager til klimaindsatsen med bla. følgende tiltag:

- Staldbelysningen er tilsluttet en timer, således forbruget minimeres
- Stalden opvarmes via varmegenindvinding fra gyllekøling
- Alle drikkeventiler er placeret over foderkrybbe således at vandspild opsamles i krybben og vandspild mindskes. I drægtighedsstalden er der opsat vandbesparende drikkekopper
- Husdyrgødning afsættes til biogas hvor det bidrager til produktion af elektricitet og varme. Afgasning af husdyrgødning reducerer jf. energistyrelsen udledningen af drivhusgasser fra ejendommens husdyrhold og er medvirkende til at nedsætte udledningen af CO₂ fra afbrænding af fossil energi ved at erstatte naturgas. Gødskningen med biogasgylle har en lavere lattergas emission end fra rågylle.

Påvirkning af naboer

Husdyrbruget kan påvirke naboer med lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold.

Lugt

Lugtgenekriterierne betragtes som den maksimale, miljømæssige acceptable lugtgenebelastning fra en given kilde ved den pågældende områdetype.

Genekriterierne for lugt må maksimalt være:

- 5 OUE pr. m³ og 1 LE pr. m³ i byzone og sommerhusområder og fremtidigt byzone- eller sommerhusområde der er med i kommuneplanens rammedel.
- 7 OUE pr. m³ og 3 LE pr. m³ til samlet bebyggelse og i områder i landzone, der i lokalplan er udlagt til:
 - Boligformål
 - Blandet bolig og erhvervsformål
 - Offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.
- 15 OUE pr. m³ og 10 LE pr. m³ ved beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, der ikke ejes af den ansvarlige for driften.

Desuden beregnes en konsekvenszone, som er det område hvor det erfaringsmæssigt har vist sig, at lugt kan registreres, og hvor ejere og beboere i beboelses bygninger derfor bliver orienteret

Kumulation af lugt

Der ligger ikke andre husdyrbrug nærmere end 300 meter fra følgende:

- Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidig byzone- eller sommerhusområde.
- Områder i landzonen, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål, offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.
- Samlet bebyggelse

Der ligger ikke andre husdyrbrug nærmere end 100 meter fra nabobeboelse (beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, der ikke ejes af den ansvarlige for driften).

Geneafstanden skal derfor ikke forøges.

Beregninger

I ansøgningen beregnes en nødvendig geneafstand efter såvel Miljøstyrelsens lugtmodel og FMK-modellen på grundlag af produktionsarealets størrelse i m² i de enkelte staldafsnit og emissionsfaktorerne for de forskellige dyretyper og staldsystemer. Geneafstand korrigeres i forhold til placering af omboende og antal husdyrbrug i nærheden (kumulation).

I ansøgningen er der lavet følgende beregninger:

Samlet resultat af lugtberegning ? i

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Tarmvej 27	0	NY	307,1	245,6	897,9	Ja
 Østergårdevej 5	0	NY	307,1	307,1	603,6	Ja
 Østergårdevej 9	0	NY	307,1	307,1	916,2	Ja
 Foersom - Egvadvej 22	0	NY	663,5	663,5	685,1	Ja
 Foersom Bioenergi ApS	0	NY	663,5	663,5	1009	Ja
 Tarm By, Egvad	0	NY	873,9	873,9	5305,7	Ja
 Ølgod By, Ølgod	0	NY	873,9	830,2	5507,8	Ja

Forklaring til samlet resultat af lugtberegning

* Geneafstanden fra NY modellen er 0, selvom der er en faktisk lugt fra staldgruppen. Dette skyldes at lugten er for lav til at lugtspredningen kan beregnes.

Konsekvenszone ? i

Konsekvenszone: 1087 m

Konsekvenszone: 1087 meter

Idet de lovpligtige beskyttelsesniveau for lugtgener er overholdt, vurderes det, at det ansøgte ikke vil medføre væsentlige lugtgener for naboer og andre omkringboende.

Beregninger af lugtemissioner fra produktioner

Ansøgt drift:

Ansøgt drift								
Staldafsnit								
Farestald - 2003	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	853879	0	1835,7	10128,0	0	1835,7	10128,0	633
Farestald - 2015	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	853882	0	652,5	3600,0	0	652,5	3600,0	225
Løbeafdeling - 2003 -> Farestald	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	963145	0	445,5	540,0	0	445,5	540,0	45
	853884	0	809,1	4464,0	0	809,1	4464,0	279
Drægtighedsstald - 2003	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	853887	0	4088,7	4920,3	0	4088,7	4920,3	693
Drægtighedsstald - 2015	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	853890	0	2979,5	3585,5	0,0	2979,5	3585,5	505
Poltestalde - 2015	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	853892	0	5681,7	6837,3	0	5681,7	6837,3	963
Poltestald - 2019	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	853895	0	11700,0	20475,0	0	11700,0	20475,0	975
Stald 4	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	853896	0	6902,0	14297,0*	0	6902,0	14297,0*	493

Stald 3.2	Produktionsld Antal måneder udegående Lugt (LE/s) Lugt (OU/s) Effekt af teknologi (%) Faktisk lugt (LE/s) Faktisk lugt (OU/s) Produktionsareal (m ²)							
	853899	0	6538,0	13543,0*	0	6538,0	13543,0*	467
Stald 3.1	Produktionsld Antal måneder udegående Lugt (LE/s) Lugt (OU/s) Effekt af teknologi (%) Faktisk lugt (LE/s) Faktisk lugt (OU/s) Produktionsareal (m ²)							
	853902	0	1884,0	3297,0	0	1884,0	3297,0	157
Stald 2.2	Produktionsld Antal måneder udegående Lugt (LE/s) Lugt (OU/s) Effekt af teknologi (%) Faktisk lugt (LE/s) Faktisk lugt (OU/s) Produktionsareal (m ²)							
	853905	0	2590,0	5365,0*	0	2590,0	5365,0*	185
Stald 2.3	Produktionsld Antal måneder udegående Lugt (LE/s) Lugt (OU/s) Effekt af teknologi (%) Faktisk lugt (LE/s) Faktisk lugt (OU/s) Produktionsareal (m ²)							
	853908	0	540,0	945,0	0	540,0	945,0	45
Stald 2.4	Produktionsld Antal måneder udegående Lugt (LE/s) Lugt (OU/s) Effekt af teknologi (%) Faktisk lugt (LE/s) Faktisk lugt (OU/s) Produktionsareal (m ²)							
	853911	0	1200,0	2100,0	0	1200,0	2100,0	100
Stald 2.1	Produktionsld Antal måneder udegående Lugt (LE/s) Lugt (OU/s) Effekt af teknologi (%) Faktisk lugt (LE/s) Faktisk lugt (OU/s) Produktionsareal (m ²)							
	853914	0	1404,0	2457,0	0	1404,0	2457,0	117
Stald 1	Produktionsld Antal måneder udegående Lugt (LE/s) Lugt (OU/s) Effekt af teknologi (%) Faktisk lugt (LE/s) Faktisk lugt (OU/s) Produktionsareal (m ²)							
	853917	0	2289,2	2754,8	0	2289,2	2754,8	388
Klimacontainer	Produktionsld Antal måneder udegående Lugt (LE/s) Lugt (OU/s) Effekt af teknologi (%) Faktisk lugt (LE/s) Faktisk lugt (OU/s) Produktionsareal (m ²)							
	856476	0	948,0	1659,0	0	948,0	1659,0	79
Sum			52487,9	100967,9*		52487,9	100967,9*	

Nudrift:

Nudrift								
Staldafsnit								
Farestald - 2003	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	856461	0	1835,7	10128,0	0	1835,7	10128,0	633
Farestald - 2015	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	856462	0	652,5	3600,0	0	652,5	3600,0	225
Løbeafdeling - 2003 -> Farestald	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	856463	0	4326,3	5244,0	0	4326,3	5244,0	437
Drægtighedsstald - 2003	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	856464	0	4088,7	4920,3	0	4088,7	4920,3	693
Drægtighedsstald - 2015	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	856465	0	2979,5	3585,5	0,0	2979,5	3585,5	505
Poltestalde - 2015	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	856466	0	13482,0	27927,0	0	13482,0	27927,0	963
Poltestald - 2019	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	856467	0	13650,0	28275,0	0	13650,0	28275,0	975
Stald 4	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	856468	0	6902,0	14297,0	0	6902,0	14297,0	493
Stald 3.2	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	856469	0	6538,0	13543,0	0	6538,0	13543,0	467
Stald 3.1	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	856470	0	1884,0	3297,0	0	1884,0	3297,0	157
Stald 2.2	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	856471	0	2220,0	3885,0	0	2220,0	3885,0	185
Stald 2.3	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	856472	0	540,0	945,0	0	540,0	945,0	45
Stald 2.4	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	856473	0	1200,0	2100,0	0	1200,0	2100,0	100
Stald 2.1	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	856474	0	1404,0	2457,0	0	1404,0	2457,0	117
Stald 1	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	856475	0	2289,2	2754,8	0	2289,2	2754,8	388
Sum			63991,9	126958,6		63991,9	126958,6	

Støj, rystelser og støv

Ansøger oplyser:

Støj, støv og rystelser kan forekomme fra ventilationsanlæg, af- og pålæsning af grise, forarbejdning og ind transport af foder, kørsel med landbrugsmaskiner og øvrig transport til og fra ejendommen.

Transporter til og fra ejendommen vil primært foregå i dagtimerne, hvor der evt. kan registreres støv, støj og vibrationsgener ved nærmeste naboer. Afhentning af grise sker fra udleveringsplads på Østergårdevej 4, således kommer der ikke lastvogne for at afhente slagtegrise på Lynggårdsvej 4. Ventilationsstøj må forventes hele døgnet, dog vil ventilationsanlægget generelt kører mindre i aften- og nattetimer grundet lavere udendørstemperatur. Da vinduer og døre normalt er lukkede i svinebesætninger, vurderes støjniveauet fra dyrene i stalden at være meget lavt.

Kompressorer til foderanlægget vil køre flere gange i døgnet i forbindelse med foderblanding samt udfordring. Faciliteter til foderblanding samt udfodring er placeret indendørs, og det vil være usandsynligt at disse vil give anledning til støj- og vibrationsgener udenfor ejendommen.

Udpumpning af gylle fra stalde til gyllebeholdere foregår løbende og har en varighed på ca. 1 time pr. gang.

Omrøring af gyllebeholdere sker alene i forbindelse med udbringning af husdyrgødning på arealerne, som foregår løbende i planternes vækstperiode. Der er ingen bebyggelser i umiddelbar nærhed af ejendommen, og det vurderes derfor at driften heraf ikke vil give anledning til væsentlige støjgener eller rystelser for omgivelserne.

Se nedenstående oversigter: Støv- og støjklender for placering af disse på bedriften.

Østergårdevej 4 - afhentningsplads ;

Kommunens vurdering:

Støjklilder fra husdyrbruget udgøres primært af transporter, foderblanding og selve dyreholdet.

Ansøger har oplyst, at støj fra husdyrbruget ikke er et problem for de omkringboende. Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at støj fra husdyrbruget i fremtiden ikke forventes at blive et problem for de omkringboende. Der er ikke foretaget støjberegninger i forbindelse med udarbejdelsen af dette tillæg til miljøgodkendelse.

Der er i miljøgodkendelsen fastsat vilkår om maksimale grænser for støj og rystelser, samt at såfremt der skulle opstå gener fra støj eller rystelser for de omkringboende, og tilsynsmyndigheden finder det nødvendigt, skal der foretages målinger.

Herudover henvises der til, at det er god landmandpraksis, at transport til og fra husdyrbruget foregår ved hensynsfuld kørsel, for at begrænse bl.a. støjgener.

Det forventes ikke, at husdyrbruget vil give anledning til støvgener for de omkringboende. Der er fastsat vilkår til, at sikre de omkringboende mod støvgener fra husdyrbruget. Herudover henvises der til, at det er god landmandpraksis, at transport til og fra husdyrbruget foregår ved hensynsfuld kørsel, for at begrænse bl.a. støvgener.

Der gøres opmærksom på at IE-brug har en særlig forpligtelse til at reducere støvemissioner fra staldanlægget jævnfør kap. 17 om særregler for IE-brug i Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

Lys

Ansøger oplyser:

Produktionen foregår i lukkede stalde, - deraf begrænsede gener fra lys. Ejendommen har belysning på befæstede arealer og plader som primært anvendes i årets mørke måneder. Der er lys på ramper og i sluser på ejendommen. I vintermånederne er lyset i staldene tændt i mindst 8 timer jf. Husdyrloven.

Kommunens vurdering:

Det vurderes, at lys fra ejendommen ikke vil give anledning til væsentlige gener for de omkringboende, grundet afstanden til nærmeste naboer, samt ansøgers beskrivelse af ejendommens belysning.

Fluer og skadedyr

Ansøger oplyser:

Fluer på ejendommen bekæmpes primært ved at holde en god hygiejne i staldene. Produktionen kører i holddrift, hvor der er god tid til vask, desinficering og udtørring inden indsættelse af nye dyr. Desuden har de mange daglige overbrusninger af gødearealet negativ indflydelse på fluernes levevilkår og formeringsevne. Fluer bekæmpes desuden ved udsætningen af rovfluer i stalden.

Der foretages regelmæssige tilsyn på landbruget. Tilsyn og bekæmpelse varetages af godkendt skadedyrbekæmpelsesfirma.

Skulle der opstå akut behov, iværksættes bekæmpelsesprogram i overensstemmelse med nyeste retningslinjer fra Institut for Agroøkologi.

Kommunens vurdering:

Der er i miljøgodkendelsen stillet vilkår om, at der skal foretages en effektiv fluebekæmpelse, og at foder skal opbevares, så der ikke opstår risiko for tilhold af rotter m.v. På forlangende skal bekæmpelse af rotter, eller lign. foretages af et autoriseret rottebekæmpelsesfirma.

Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende til at forebygge og løse et eventuelt opstået problem med skadedyr.

Transport

Kommunen skal i forbindelse med sagsbehandlingen af en godkendelse efter husdyrloven vurdere, om til- og frakørsel til bedriften vil kunne ske uden væsentlige miljømæssige gener for de omboende. Generne fra trafik forekommer i forbindelse med til- og frakørsel til bedriften med dyr, foder og husdyrgødning.

Generelt kan der i en godkendelse efter husdyrloven stilles vilkår til om, at anvende bestemte interne veje samt hvilke veje der skal benyttes ved til- og frakørsel. Der kan desuden stilles krav om, at til- eller frakørsel af foder, gødning m.v. kun må ske på bestemte tidspunkter. Derimod er der ikke i husdyrbrugsloven hjemmel til at fastsætte vilkår for transporten på offentlig vej, samt spørgsmål vedr. belastning af det lokale vejnet. Færdsel på offentlig vej reguleres af færdselsloven og håndhæves af politiet. (NMK-132-00789 og NMK-132-00839).

Ansøger oplyser:

Transporter forekommer i forbindelse med levering og afhentning af levende og døde dyr. Derudover transporter i forbindelse med husdyrgødning, foder, olie til opvarmning samt almindelige leverancer af forbrugsvarer til driften og dennes ansatte.

Se nedenstående oversigt over transporter:

Type	Kapacitet pr. læs	Kommentar til transporten
Levering af smågrise fra ejendommen	Traktor og egen vogn	Smågrisene transporteres fra ejendommen, 1 læs pr. uge. Transporterne foregår på hverdage og i tidsrummet kl. 6.00-18.00
Levering af polte	Lastbil	3-4 transporter pr. år til ejendommen. Transporterne foregår på hverdage og i tidsrummet kl. 6.00 til 18.00
Afhentning af slagtesøer	Traktor og vogn/Lastbil	Der afhentes slagtedy fra ejendommen 1 gang i ugen. Transporterne foregår på hverdage og kan forekomme om natten / meget tidligt morgen. Ejer har ingen indflydelse på tidspunkt for afhentning.
Slagtegrise	Lastbil / Traktor og vogn	1 transport pr. uge fra Østergårdevej 4. Transporterne foregår på hverdage og kan forekomme om natten / meget tidligt morgen. Ejer har ingen indflydelse på tidspunktet for afhentning.
Døde dyr	Lastbil	Der afhentes døde dyr fra ejendommen ca. 2-3 gange pr. uge. DAKA afhenter og planlægger transporten – ejer har ingen indflydelse på tidspunkt for afhentning.
Eget korn	Traktor	Korn fra ejendommens marker køres til egne kornsiloer. Kørslen foregår i høst over en kortere periode men kan forekomme på alle tider af døgnet afhængig af vejrforhold.
Sojaskrå	Lastbil	Sojaskrå leveres af vognmand, som gennemsnit 1 læs hver 2.-3. uge.

		Transporterne foregår på hverdage og i tidsrummet kl. 6.00-18.00
Fedt / sojaolie	Lastbil	Fedt leveres som gennemsnit 1 læs hver 6. uge. Transporterne foregår på hverdage og i tidsrummet kl. 6.00-18.00
Gylle	Traktor	Husdyrgødningen transporteres til udbringning på marken. Udbringningen foregår så vidt muligt i tidsrummet kl. 6.00-22.00 på hverdage.
Mineraler	Lastbil	Mineraler leveres som gennemsnit 1 læs hver 6. uge. Transporterne foregår på hverdage og i tidsrummet kl. 6.00-18.00
Fragt – forbrugsvarer	Lastbil	Løsvare som gennemsnit 2 transporter pr. uge. Transporter vil forekomme på hverdage i tidsrummet kl. 6.00-18.00
Biogas	Lastvogn	4-5 gange pr. uge indtil det kan pumpes – medio 2026
Gylle til ekstern lagertank (Varisbølvej eller Teglgårdsvej)	Traktor	Husdyrgødningen transporteres til opbevaring i ekstern beholder efter behov. Husdyrgødningen flyttes primært på hverdage i tidsrummet kl. 6-00-18.00

Konsekvensvurdering

Den ansøgte ændring af produktionen forventes ikke at aflede væsentlige ændringer til/fra ejendommen.

Ud over de beskrevne transporter med korn og fodermidler vil transport med husdyrgødning være en primær del af det samlede antal tunge transporter. Særligt mange transporter udgør levering til biogasanlægget – disse vil medio 2026 erstattes af en pumpeledning fra ejendommens nyeste tank på 300 kbm mod nord til Foersum Bioenergi ApS på adressen Egvadvej 29, 6880 Tarm.

Afhentning af slagtegrise sker fra udleveringsplads på Østergårdsvej. Tunge transporter til afhentning af slagtegrise kommer derved ikke på ejendommen Lynggårdsvej 4.

Ejer henviser til god landmandspraksis, og præciserer for ansatte og vognmænd at transport til og fra bedriften skal foregå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, så omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Antallet og typerne af transporter til og fra husdyrbruget vurderes ikke at afvige fra, hvad der normalt må forventes fra husdyrbrug af denne type og størrelse.

Kommunens vurdering:

Ansøgt projekt vil ikke betyde en væsentlig ændring i mængden af transporter til og fra husdyrbruget.

Mængden af transporter er efter Ringkøbing-Skjern Kommunes opfattelse ikke af et omfang, som vil indebære væsentlige gener for omkringboende med hensyn til støj, støv eller lugt.

Døde dyr

Ansøger oplyser, at alle døde dyr bliver opbevaret under kadaverkappe, på befæstet areal, hævet fra jorden og placeret så direkte sollys undgås. DAKA kommer og henter døde dyrene førstkommande hverdag efter ansøger har bedt om afhentning.

Samlet vurdering af påvirkning af nabogener

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at de stillede vilkår, samt generel lovgivning og kommunens tilsyn med husdyrbrug er tilstrækkelig til at beskytte naboer mod væsentlige påvirkninger, som følge af husdyrbrugets drift.

Anvendelse af BAT (bedste tilgængelige teknik)

Forebyggelse og begrænsning af forurening på husdyrbrug skal først og fremmest ske ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik herunder renere teknologi, f.eks. mindre forurenende anlæg, processer og råvarer.

BAT fastlægges ud fra en overordnet vurdering af, hvad der er teknisk og økonomisk muligt for de forskellige husdyrbrancher. Det er altså ikke den enkelte landmands økonomi, som ligger til grund for kommunens vurdering.

Vurderingen af BAT i §16a-miljøgodkendelser skal ske i forhold til følgende områder:

Staldindretning

Management

Foder

Forbrug af vand og energi

Opbevaring og udbringning af husdyrgødning

Anvendelse af bedste teknik til reduktion af ammoniakemissionen

I godkendelser og tilladelser til husdyrbrug med en samlet ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år skal der fastsættes vilkår til opfyldelse af krav til den maksimale ammoniakemission ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)

Miljøstyrelsen har udmeldt, at kommunerne ikke skal anvende BAT-konklusionerne, med de meget omfattende baggrundsdokumenter, ved fastlæggelse af bedste tilgængelige teknik. I stedet skal kommunerne anvende de regler i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, der bliver fastsat med henblik på at implementere BAT-konklusionerne. Fra 1. august 2017 er der efter denne model fastsat en

række generelle regler om BAT, der skal sikre denne implementering herunder bindende BAT-krav om ammoniakreduktion fastsat i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, regler om BAT i forhold til andet end ammoniak, generelle regler om miljøledelse mv.

Kravet til den maksimale emission af NH₃-N pr. år (BAT) omfatter hele husdyrbruget, men kravet til det enkelte staldafsnit afhænger af, om staldafsnittet betragtes som nyt eller eksisterende. Miljøstyrelsen har udarbejdet emissionsgrænseværdier for ammoniak for de fleste typer af eksisterende stalde og nye stalde.

BAT-krav er i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen angivet som den maksimale ammoniakemission i kg NH₃-N pr. m² produktionsareal pr. år for de forskellige dyretyper og staldsystemer.

Ringkøbing-Skjern Kommune tager ved fastlæggelsen af BAT-niveauet for husdyrbruget udgangspunkt i disse emissionsgrænseværdier. Fastlæggelsen af BAT-niveauet sker i samarbejde med landmandens konsulent. Se Bilag 6, BAT redegørelse – omregning af køleeffekt.

Emissionsgrænseværdi for ammoniak

BAT-krav opnåelig ved anvendelse af BAT for nye og eksisterende stalde:

BAT krav opnåelig ved anvendelse af BAT for nye og eksisterende stalde

Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning	BAT krav ved ny stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år))	BAT krav ved eksisterende stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år)) ^c
Farestald - 2003	Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,47 - 0,59 ^b	0,66
Farestald - 2015	Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,47 - 0,59 ^b	0,66
Løbeafdeling - 2003 -> Farestald	Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit	0,47 - 0,59 ^b	0,66
Løbeafdeling - 2003 -> Farestald	Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,70 - 0,87 ^b	1,30
Drægtighedsstald - 2003	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,70 - 0,87 ^b	1,20
Drægtighedsstald - 2015	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,70 - 0,87 ^b	1,20
Poltestalde - 2015	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit	0,70 - 0,87 ^b	1,20
Poltestald - 2019	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit	0,50 - 0,58 ^b	0,56
Stald 4	Slagtesvin og Smågrise; 50-75 % fast gulv ^a	Eksisterende staldafsnit	1,06 - 1,45 ^b	1,40
Stald 3.2	Slagtesvin og Smågrise; 50-75 % fast gulv ^a	Eksisterende staldafsnit	1,06 - 1,45 ^b	1,40
Stald 3.1	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,50 - 0,58 ^b	0,56
Stald 2.2	Slagtesvin og Smågrise; 50-75 % fast gulv ^a	Eksisterende staldafsnit	1,06 - 1,45 ^b	1,40
Stald 2.3	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,50 - 0,58 ^b	0,56
Stald 2.4	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,50 - 0,58 ^b	0,56

Stald 2.1	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,50 - 0,58 ^b	0,56
Stald 1	Søer, gølle og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,70 - 0,87 ^b	1,20
Klimacontainer	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,58	0,56

^a BAT-kravet for flexgruppen fastsættes ud fra det dyretype og staldsystem med det højeste relative reduktionskrav og det dyretype og staldsystem med den højeste ammoniakemissionsfaktor.

^b BAT-kravet ved ny stald er progressivt og afhænger af det samlede areal for husdyrtypen i nye staldafsnit

^c BAT krav ved eksisterende stald er tabelværdien for staldtypen. BAT kravet kan være lavere i den aktuelle situation, hvis der fastsat vilkår til eksisterende stald i en tidligere godkendelse.

I ansøgningssystemet er der beregnet ammoniaktabet pr. produktion, som er opnåelig ved anvendelse af BAT på husdyrbruget.

Ammoniaktab pr. produktion opnåelig ved anvendelse af BAT

Produktion	BAT krav Areal (kg NH ₃ -N / (m ² · år))		Korrektionsfaktor for udegående	Vejl. sum (kg NH ₃ -N / år)	Ansøgers forslag (kg NH ₃ -N / år)	Kommunens krav (kg NH ₃ -N / år)
(#853879) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	633	0,66	1	418		
(#853882) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	225	0,66	1	148		
(#853884) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	279	0,66	1	184		
(#963145) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	45	1,30	1	58		
(#853887) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	693	1,20	1	832		
(#853890) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	505	1,08	1	545		
(#853892) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	963	1,20	1	1156		
(#853895) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	975	0,56	1	546		
(#853896) Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; 50-75 % fast gulv	493	1,40	1	690		
(#853899) Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; 50-75 % fast gulv	467	1,40	1	654		
(#853902) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	157	0,56	1	88		
(#853905) Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; 50-75 % fast gulv	185	1,40	1	259		
(#853908) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	45	0,56	1	25		
(#853911) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	100	0,56	1	56		
(#853914) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	117	0,56	1	66		
(#853917) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	388	1,20	1	466		
(#856476) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	79	0,58	1	46		

Den vejledende BAT-emissionsgrænseværdi er beregnet til 6237 kg NH₃-N/år for staldene. Emissionsværdien for opbevaringslagrene er 414 kg NH₃-N/år.

Det samlede BAT-krav for bedriften er derfor 6650 kg NH₃-N/år.

Ammoniakemissionen ved det ansøgte projekt er ifølge ansøgningen 6531 kg NH₃-N/år. Der anvendes følgende ammoniakreducerende tiltag:

- Gyllekøling i staldene "Poltestalde – 2015" og "Drægtighedsstald – 2015", med en ammoniakreducerende effekt på 10%
- Fast overdækning af ejendommens tre gyllebeholdere og tre fortanke, med en ammoniakreducerende effekt på 50%

Den beregnede BAT-emissionsgrænseværdi er således overholdt med 119 kg NH₃-N/år.

Samlet BAT beregning			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	6237	414	6650
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	6119	411	6531
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	119
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Udover beregningen af den samlede ammoniakemission har ansøger beskrevet husdyrbrugets valg af den bedst tilgængelige teknik, herunder forhold til råvarer energi, management m.v.

Der er beskrevet følgende vigtigste anvendte virkemidler:

- Staldsystemer
- Overbrusningsanlæg
- Opbevaring af husdyrgødning

Nedenstående emner er beskrevet under afsnittet IE-brug:

- Vand og energiforbrug
- Fodring
- Management

Staldindretning

I eksisterende stalde er staldindretningen som beskrevet i §16a-godkendelsen af 25. marts 2019, med følgende undtagelser:

Staldnavn	Tilladt produktionsareal, staldsystem og dyregruppe ændres fra:	Tilladt produktionsareal, staldsystem og dyregruppe ændres til:
Løbeafdeling - 2003	437 m ² med individuel opstaldning, delvis spaltegulv til dyregruppen søer, golde og drægtige	45 m ² med individuel opstaldning, delvis spaltegulv til dyregruppen søer, golde og drægtige 279 m ² med kassestier, delvis spaltegulv til dyregruppen søer, diegivende
Poltestalde - 2015	963 m ² med delvis spaltegulv, 25-49% fast gulv til dyregruppen slagtesvin	963 m ² med staldsystemet løsgående, delvis spaltegulv til dyregruppen søer, golde og drægtige
Poltestalde - 2019	975 m ² med delvis spaltegulv, 25-49% fast gulv til dyregruppen slagtesvin	975 m ² med toklimastald, delvis spaltegulv til dyregruppen smågrise
Stald 4	493 m ² med delvis spaltegulv, 50-75% fast gulv til dyregruppen slagtesvin	493 m ² med 50-75% fast gulv til dyregruppen Flexgruppe: slagtesvin og smågrise

Stald 3.2	467 m ² med delvis spaltegulv, 50-75% fast gulv til dyregruppen slagtesvin	467 m ² med 50-75% fast gulv til dyregruppen Flexgruppe: slagtesvin og smågrise
Stald 2.2	185 m ² med toklimastald, delvis spaltegulv til dyregruppen smågrise	185 m ² med 50-75% fast gulv til dyregruppen Flexgruppe: slagtesvin og smågrise

Den nye klimacontainer på 79 m² indrettes med et produktionsareal på 79 m², med staldsystemet toklimastald, delvis spaltegulv, til dyregruppen smågrise.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at det ansøgte projekt anvender staldteknikker, som er beskrevet i Miljøstyrelsens teknologiblade og som er BAT for husdyrbruget.

Opbevaring og behandling af husdyrgødning

Ansøger oplyser:

Et husdyrbrug bør begrænse forureningen ved at gøre brug af bedste tilgængelige teknik til at nedbringe eventuelle miljøpåvirkninger og gener fra blandt andet gødningsopbevaringsanlæg. Husdyrbruget håndterer opbevaring af husdyrgødningen som følger:

- Gyllebeholdere har fast overdækning i form af telt, så lugt og ammoniakfordampning reduceres betydeligt.
- Beholderne kan modstå mekaniske, termiske samt kemiske påvirkninger
- Beholdernes bund og vægge er tætte og beskyttede mod tæring
- Lageret tømmes regelmæssigt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse
- Gyllen omrøres kun i forbindelse med tømning eller overpumpning til vogn.
- Tankene er tilmeldt de lovpligtige regelmæssige eftersyn, hvilket betyder at tankene hvert 5. år bliver kontrolleret for, om der skulle være tegn på begyndende utætheder.

Kommunens vurdering:

Det er Ringkøbing-Skjern Kommune vurdering, at det ansøgte overholder niveauet for BAT m.h.t. Opbevaring af husdyrgødning. Se desuden "Lagerregnskab og opbevaringskapacitet", side 33-34.

Alternativer og fravalg BAT

Ansøger oplyser:

Alternativer til det ansøgte har ikke været vurderet, idet man udelukkende ønsker at udnytte den eksisterende ramme i allerede eksisterende bygninger mest optimalt ved produktionsomlægningen.

Kommunen vurderer, at ansøgningen lever op til BAT-kravene for denne type af husdyrproduktion. Det er derfor ikke påkrævet at anvende yderligere teknikker.

Miljøvurdering af IE-husdyrbrug

Uændret i forhold til miljøgodkendelsen dateret d. 25. marts 2019.

Alternative løsninger

Ansøger har oplyst, alternativer til det ansøgte ikke har været vurderet, idet man udelukkende ønsker at udnytte den eksisterende ramme i allerede eksisterende bygninger mest optimalt ved produktionsomlægningen. Ansøger oplyser, at forudsætningerne for det ansøgte er at skabe en rentabel produktion og at man ved denne tilpasning kan forbedre staldudnyttelsen på ejendommen væsentligt.

Alternativet til denne miljøgodkendelse er at beholde den nuværende produktion.

I forhold til det omgivende landskab, naboer og andre interessenter i området, giver den valgte placering, det bedste samlede helhedsindtryk af husdyrbruget efter udvidelsen.

0-alternativ

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at den øgede miljøpåvirkning, som følge af ansøgte projekt, ikke vil påvirke omgivelserne væsentligt (se den øvrige del af miljøvurderingen).

Det er endvidere, Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at de socioøkonomiske konsekvenser af 0-alternativet (fastholdelse af konstant produktionsniveau), vil være en begyndende afvikling af produktionen.

Samfundsmæssigt vil 0-alternativet, derfor kunne betyde færre arbejdspladser, dels på slagterierne, men også i virksomheder, såsom vognmænd, foderstoffer m.fl..

Det kan, som følge af 0-alternativ, forventes at samfundets indkomstdannelse mindskes.

Egenkontrol

Uændret i forhold til miljøgodkendelsen dateret d. 25. marts 2019.

Konklusion

Idet de lovpligtige afstandskrav og beskyttelsesniveauer er overholdt, vurderer Ringkøbing-Skjern Kommune at:

Den ændrede anvendelse af husdyrbruget, samt opførelse af en klimacontainer på 79 m² med et produktionsareal på 79 m² kan tillades, idet udvidelsen og det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig genepåvirkning af naboer, Kategori 1-, 2- og 3-Natur samt landskabelige værdier og kulturmiljøer.

Derudover er det vurderet, at udvidelsen og det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af § 3-områder, eller andre naturområder som er beskyttet mod tilstandsændring, fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde, eller særlig sårbar overfor næringsstofpåvirkning.

Endvidere er det vurderet, at det ansøgte projekt og det samlede husdyrbrug ikke vil have væsentlig virkning på de bestande af vilde planter, dyr (herunder Bilag IV-arter), eller deres levesteder, som de ovennævnte områder er udpeget på baggrund af.

Der anvendes den bedst tilgængelige teknik, til at forebygge og begrænse eventuel forurening.

Bilag 1: Bygningsoversigt

Bilag 2: Afløbsplan

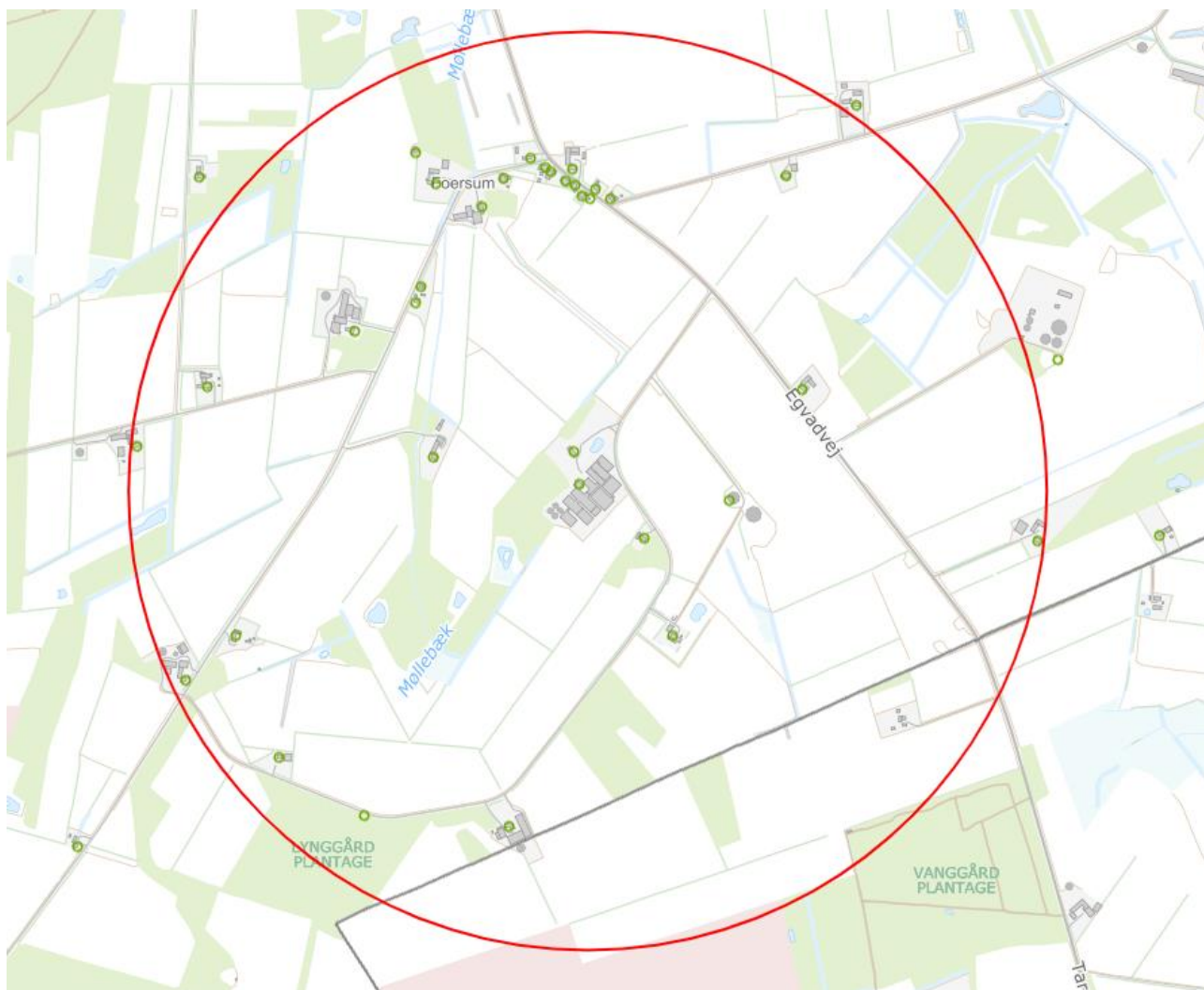

Bilag 3: Anlægs-mæssige ændringer

Godkendelser/tillæg	Anlægs-mæssige ændringer	Opført/udnyttet Frist
Tillæg 2 til miljøgodkendelse	Etablering af klimacontainer på 79 m ² med et produktionsareal på 79 m ² , samt ændringer af tilladt dyrehold/staldsystem i seks eksisterende stalde	
Tillæg 1 til miljøgodkendelse	Etablering af ny gyllebeholder med en kapacitet på 300 m ³	Udnyttet
Ansøgt §16 a miljøgodkendelse dateret 25. marts 2019	Miljøgodkendelse for hele husdyrbruget, en udvidelse af husdyrbrugets dyrehold, samt opførelse af poltestald på 1068 m ² i tilknytning til de eksisterende bygninger.	Udnyttet

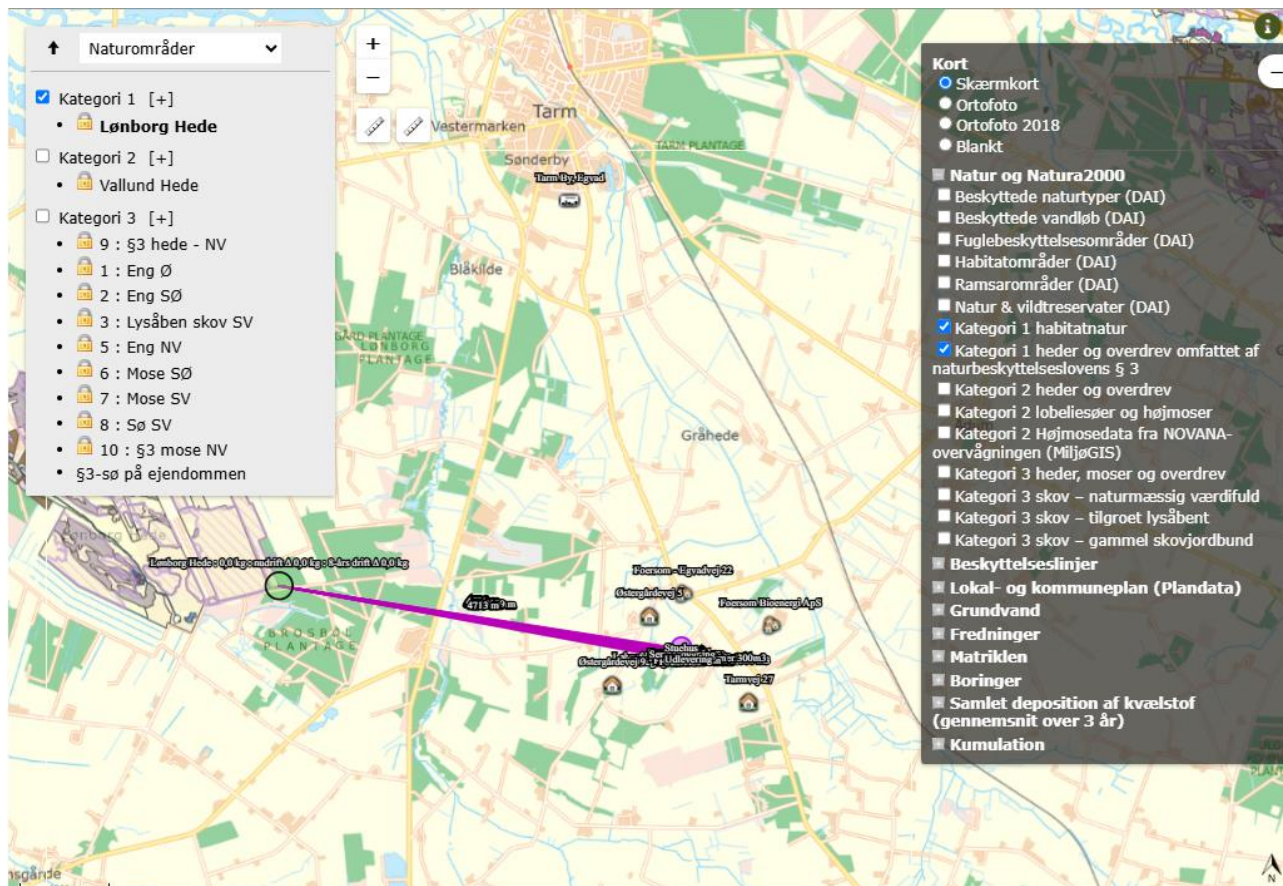
Bilag 4: Adresser inden for konsekvensradius

Der er foretaget nabohøring inden for konsekvensradius på 1.087 meter fra lugtcentrum af anlægget. På nedenstående kort er konsekvensradius indtegnet.

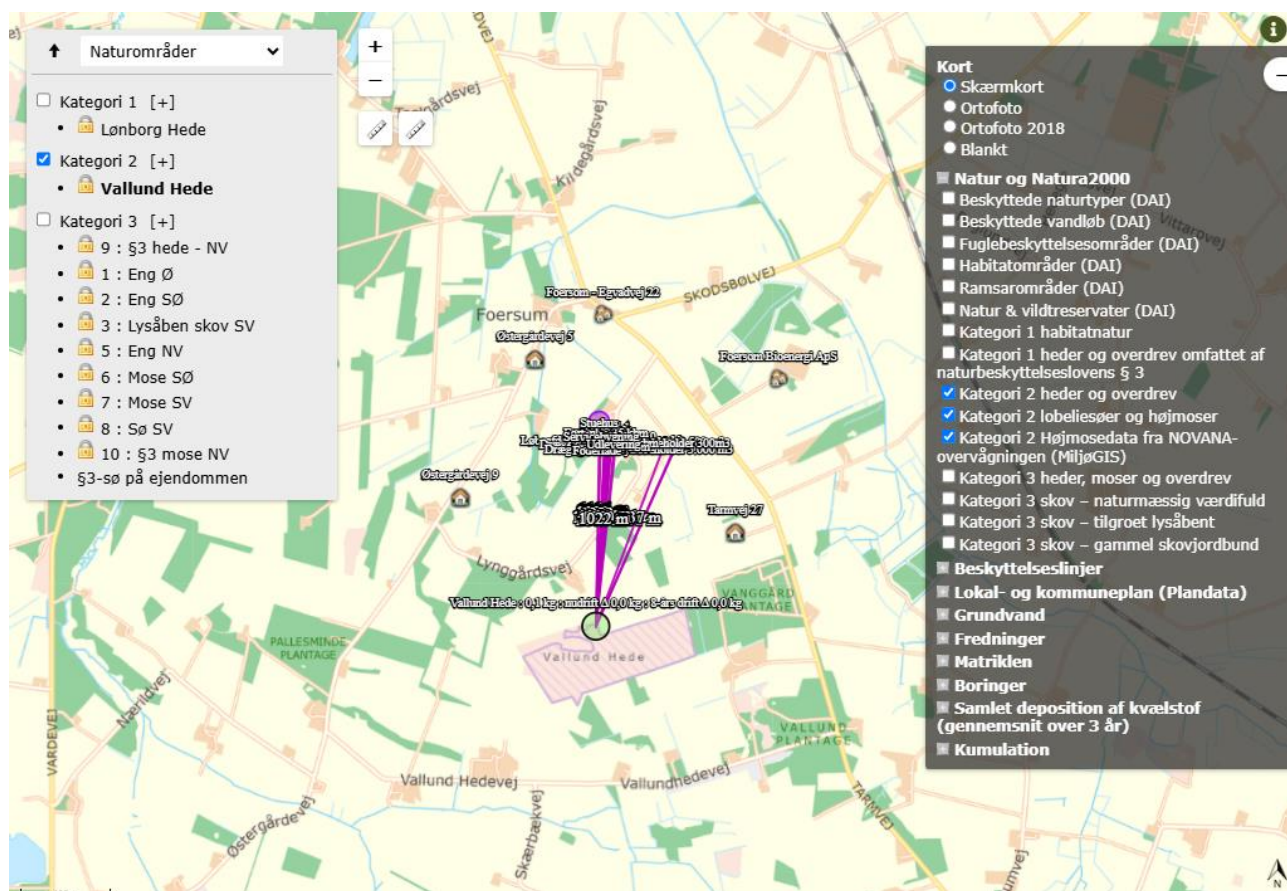

Bilag 5: Natur

Kategori 1-natur:

Kategori 2-natur:

Naturområder

- ☐ Kategori 1 [+]
- ☐ Kategori 2 [+]
- ☒ Kategori 3 [+]

Natur og Natura2000

- ☒ Beskyttede naturtyper (DAI)
- ☒ Beskyttede vandløb (DAI)
- ☐ Fuglebeskyttelsesområder (DAI)
- ☐ Habitatområder (DAI)
- ☐ Ramsarområder (DAI)
- ☐ Natur & vildtreservater (DAI)
- ☐ Kategori 1 habitatnatur
- ☐ Kategori 1 heder og overdrev omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3
- ☐ Kategori 2 heder og overdrev
- ☐ Kategori 2 lobeliesøer og højmoser
- ☐ Kategori 2 Højmosedata fra NOVANA-overvågningen (MiljøGIS)
- ☒ Kategori 3 heder, moser og overdrev
- ☒ Kategori 3 skov – naturmæssig værdifuld
- ☒ Kategori 3 skov – tilgroet lysåbent
- ☒ Kategori 3 skov – gammel skovjordbund

Beskyttelseslinjer

- ☐ Lokal- og kommuneplan (Plandata)
- ☐ Grundvand
- ☐ Fredninger
- ☐ Matriklen
- ☐ Boringer
- ☐ Samlet deposition af kvælstof (gennemsnit over 3 år)
- ☐ Kumulation

Map Labels:

- 1: 2,8 kg: mudrit Δ -0,3 kg: 8-års drift Δ +0,0 kg
- 2: 1,2 kg: mudrit Δ -0,2 kg: 8-års drift Δ -0,1 kg
- 3: 1,2 kg: mudrit Δ -0,3 kg: 8-års drift Δ -0,0 kg
- 4: 1,2 kg: mudrit Δ -0,3 kg: 8-års drift Δ -0,0 kg
- 5: 1,2 kg: mudrit Δ -0,3 kg: 8-års drift Δ -0,0 kg
- 6: 1,2 kg: mudrit Δ -0,3 kg: 8-års drift Δ -0,0 kg
- 7: 0,4 kg: mudrit Δ -0,1 kg: 8-års drift Δ -0,0 kg
- 8: 1,2 kg: mudrit Δ -0,3 kg: 8-års drift Δ -0,0 kg
- 9: 1,2 kg: mudrit Δ -0,3 kg: 8-års drift Δ -0,0 kg
- 10: 1,2 kg: mudrit Δ -0,3 kg: 8-års drift Δ -0,0 kg
- 11: 1,2 kg: mudrit Δ -0,3 kg: 8-års drift Δ -0,0 kg
- 12: 1,2 kg: mudrit Δ -0,3 kg: 8-års drift Δ -0,0 kg
- 13: 1,2 kg: mudrit Δ -0,3 kg: 8-års drift Δ -0,0 kg
- 14: 1,2 kg: mudrit Δ -0,3 kg: 8-års drift Δ -0,0 kg
- 15: 1,2 kg: mudrit Δ -0,3 kg: 8-års drift Δ -0,0 kg
- 16: 1,2 kg: mudrit Δ -0,3 kg: 8-års drift Δ -0,0 kg
- 17: 1,2 kg: mudrit Δ -0,3 kg: 8-års drift Δ -0,0 kg
- 18: 1,2 kg: mudrit Δ -0,3 kg: 8-års drift Δ -0,0 kg
- 19: 1,2 kg: mudrit Δ -0,3 kg: 8-års drift Δ -0,0 kg
- 20: 1,2 kg: mudrit Δ -0,3 kg: 8-års drift Δ -0,0 kg
- 21: 1,2 kg: mudrit Δ -0,3 kg: 8-års drift Δ -0,0 kg
- 22: 1,2 kg: mudrit Δ -0,3 kg: 8-års drift Δ -0,0 kg
- 23: 1,2 kg: mudrit Δ -0,3 kg: 8-års drift Δ -0,0 kg
- 24: 1,2 kg: mudrit Δ -0,3 kg: 8-års drift Δ -0,0 kg
- 25: 1,2 kg: mudrit Δ -0,3 kg: 8-års drift Δ -0,0 kg
- 26: 1,2 kg: mudrit Δ -0,3 kg: 8-års drift Δ -0,0 kg
- 27: 1,2 kg: mudrit Δ -0,3 kg: 8-års drift Δ -0,0 kg
- 28: 1,2 kg: mudrit Δ -0,3 kg: 8-års drift Δ -0,0 kg
- 29: 1,2 kg: mudrit Δ -0,3 kg: 8-års drift Δ -0,0 kg
- 30: 1,2 kg: mudrit Δ -0,3 kg: 8-års drift Δ -0,0 kg
- 31: 1,2 kg: mudrit Δ -0,3 kg: 8-års drift Δ -0,0 kg
- 32: 1,2 kg: mudrit Δ -0,3 kg: 8-års drift Δ -0,0 kg
- 33: 1,2 kg: mudrit Δ -0,3 kg: 8-års drift Δ -0,0 kg
- 34: 1,2 kg: mudrit Δ -0,3 kg: 8-års drift Δ -0,0 kg
- 35: 1,2 kg: mudrit Δ -0,3 kg: 8-års drift Δ -0,0 kg
- 36: 1,2 kg: mudrit Δ -0,3 kg: 8-års drift Δ -0,0 kg
- 37: 1,2 kg: mudrit Δ -0,3 kg: 8-års drift Δ -0,0 kg
- 38: 1,2 kg: mudrit Δ -0,3 kg: 8-års drift Δ -0,0 kg
- 39: 1,2 kg: mudrit Δ -0,3 kg: 8-års drift Δ -0,0 kg
- 40: 1,2 kg: mudrit Δ -0,3 kg: 8-års drift Δ -0,0 kg
- 41: 1,2 kg: mudrit Δ -0,3 kg: 8-års drift Δ -0,0 kg
- 42: 1,2 kg: mudrit Δ -0,3 kg: 8-års drift Δ -0,0 kg
- 43: 1,2 kg: mudrit Δ -0,3 kg: 8-års drift Δ -0,0 kg
- 44: 1,2 kg: mudrit Δ -0,3 kg: 8-års drift Δ -0,0 kg
- 45: 1,2 kg: mudrit Δ -0,3 kg: 8-års drift Δ -0,0 kg
- 46: 1,2 kg: mudrit Δ -0,3 kg: 8-års drift Δ -0,0 kg
- 47: 1,2 kg: mudrit Δ -0,3 kg: 8-års drift Δ -0,0 kg
- 48: 1,2 kg: mudrit Δ -0,3 kg: 8-års drift Δ -0,0 kg
- 49: 1,2 kg: mudrit Δ -0,3 kg: 8-års drift Δ -0,0 kg
- 50: 1,2 kg: mudrit Δ -0,3 kg: 8-års drift Δ -0,0 kg
- 51: 1,2 kg: mudrit Δ -0,3 kg: 8-års drift Δ -0,0 kg
- 52: 1,2 kg: mudrit Δ -0,3 kg: 8-års drift Δ -0,0 kg
- 53: 1,2 kg: mudrit Δ -0,3 kg: 8-års drift Δ -0,0 kg
- 54: 1,2 kg: mudrit Δ -0,3 kg: 8-års drift Δ -0,0 kg
- 55: 1,2 kg: mudrit Δ -0,3 kg: 8-års drift Δ -0,0 kg
- 56: 1,2 kg: mudrit Δ -0,3 kg: 8-års drift Δ -0,0 kg
- 57: 1,2 kg: mudrit Δ -0,3 kg: 8-års drift Δ -0,0 kg
- 58: 1,2 kg: mudrit Δ -0,3 kg: 8-års drift Δ -0,0 kg
- 59: 1,2 kg: mudrit Δ -0,3 kg: 8-års drift Δ -0,0 kg
- 60: 1,2 kg: mudrit Δ -0,3 kg: 8-års drift Δ -0,0 kg
- 61: 1,2 kg: mudrit Δ -0,3 kg: 8-års drift Δ -0,0 kg
- 62: 1,2 kg: mudrit Δ -0,3 kg: 8-års drift Δ -0,0 kg
- 63: 1,2 kg: mudrit Δ -0,3 kg: 8-års drift Δ -0,0 kg
- 64: 1,2 kg: mudrit Δ -0,3 kg: 8-års drift Δ -0,0 kg
- 65: 1,2 kg: mudrit Δ -0,3 kg: 8-års drift Δ -0,0 kg
- 66: 1,2 kg: mudrit Δ -0,3 kg: 8-års drift Δ -0,0 kg
- 67: 1,2 kg: mudrit Δ -0,3 kg: 8-års drift Δ -0,0 kg
- 68: 1,2 kg: mudrit Δ -0,3 kg: 8-års drift Δ -0,0 kg
- 69: 1,2 kg: mudrit Δ -0,3 kg: 8-års drift Δ -0,0 kg
- 70: 1,2 kg: mudrit Δ -0,3 kg: 8-års drift Δ -0,0 kg
- 71: 1,2 kg: mudrit Δ -0,3 kg: 8-års drift Δ -0,0 kg
- 72: 1,2 kg: mudrit Δ -0,3 kg: 8-års drift Δ -0,0 kg
- 73: 1,2 kg: mudrit Δ -0,3 kg: 8-års drift Δ -0,0 kg
- 74: 1,2 kg: mudrit Δ -0,3 kg: 8-års drift Δ -0,0 kg
- 75: 1,2 kg: mudrit Δ -0,3 kg: 8-års drift Δ -0,0 kg
- 76: 1,2 kg: mudrit Δ -0,3 kg: 8-års drift Δ -0,0 kg
- 77: 1,2 kg: mudrit Δ -0,3 kg: 8-års drift Δ -0,0 kg
- 78: 1,2 kg: mudrit Δ -0,3 kg: 8-års drift Δ -0,0 kg
- 79: 1,2 kg: mudrit Δ -0,3 kg: 8-års drift Δ -0,0 kg
- 80: 1,2 kg: mudrit Δ -0,3 kg: 8-års drift Δ -0,0 kg
- 81: 1,2 kg: mudrit Δ -0,3 kg: 8-års drift Δ -0,0 kg
- 82: 1,2 kg: mudrit Δ -0,3 kg: 8-års drift Δ -0,0 kg
- 83: 1,2 kg: mudrit Δ -0,3 kg: 8-års drift Δ -0,0 kg
- 84: 1,2 kg: mudrit Δ -0,3 kg: 8-års drift Δ -0,0 kg
- 85: 1,2 kg: mudrit Δ -0,3 kg: 8-års drift Δ -0,0 kg
- 86: 1,2 kg: mudrit Δ -0,3 kg: 8-års drift Δ -0,0 kg
- 87: 1,2 kg: mudrit Δ -0,3 kg: 8-års drift Δ -0,0 kg
- 88: 1,2 kg: mudrit Δ -0,3 kg: 8-års drift Δ -0,0 kg
- 89: 1,2 kg: mudrit Δ -0,3 kg: 8-års drift Δ -0,0 kg
- 90: 1,2 kg: mudrit Δ -0,3 kg: 8-års drift Δ -0,0 kg
- 91: 1,2 kg: mudrit Δ -0,3 kg: 8-års drift Δ -0,0 kg
- 92: 1,2 kg: mudrit Δ -0,3 kg: 8-års drift Δ -0,0 kg
- 93: 1,2 kg: mudrit Δ -0,3 kg: 8-års drift Δ -0,0 kg
- 94: 1,2 kg: mudrit Δ -0,3 kg: 8-års drift Δ -0,0 kg
- 95: 1,2 kg: mudrit Δ -0,3 kg: 8-års drift Δ -0,0 kg
- 96: 1,2 kg: mudrit Δ -0,3 kg: 8-års drift Δ -0,0 kg
- 97: 1,2 kg: mudrit Δ -0,3 kg: 8-års drift Δ -0,0 kg</

Bilag 6: BAT redegørelse – omregning af køleeffekt

E-mail: hbw@sraad.dk
Tlf: +45 7015 1200
Mobil: +45 3070 4057

Birk Centerpark 24, 7400 Herning
www.svineraadgivningen.dk
CVR: 27428843

Herning, 16. juli 2026

BAT redegørelse – omregning af køleeffekt 2018.

Undertegnede skal hermed redegøre for hvorledes BAT-reduktion i anlægget på Lynggårdsvej ønskes tilpasset i forbindelse med miljøgodkendelse 2026.

Herunder skema med beregning af formel-ændringens effekt i 2018, for timetallet på varmepumpen, isoleret for drægtighedsstalden;

Gyllekøling - miljøforhold									
Beregningen er udarbejdet af: HBW									
Arealer i kummer, køleeffekt & reduktions %									
Valgt / installeret varmepumpe: Her kan indtastes den valgte varmepumpe, type og størrelse									
2018 formler (pr 5. februar 2018)									
Gyllekummer, m ²	Køleeffekt, W/m ²	Køleeffekt, sum	NH ₃ -reduktions % i driftstiden	Antal driftstimer / år	NH ₃ Års reduktions %	Reduktions %	Nedv. årligt driftstimer	Køleenergi, kWh / år fra gyllekøling	Varmeenenergi, kWh / år fra gyllekøling med varmepumpe
Varmepumpe, COP-værdi: 3,5									
[Stalde med træk og slip gyllekøling]	0,0 m ²	0,0 W	0,0	0 h	0,00	0,00	0,750 h	0 kWh	0 kWh
[Stalde med træk og slip gyllekøling]	0,0 m ²	0,0 W	0,0	0 h	0,00	0,00	0,750 h	0 kWh	0 kWh
Drægtighedsstald	290,6 m ²	34,1 W	33,3	7.050 h	26,84	Isogen	-	69.777 kWh	97.804 kWh
Drægtighedsstald	290,6 m ²	22,0 W	26,8	8.769 h	26,84	Isogen	-	55.089 kWh	79.244 kWh
Areal med køling i alt	580,0 m ²	56,1 W						Sum 124.866 kWh	177.048 kWh
Varmeeffekt: 22,0 kW									
Driftstimer, mindst 10: 6,6 kW									
Efter brug af gyllekøling & opvarmning (af gyllekøling udføres med varmepumpe)									
Dvs. 8 liter fyringsolie, ca. 13.015 liter									
Formler frem til og med 4/2-2018									
Gyllekummer, m ²	Køleeffekt, W/m ²	Køleeffekt, sum	NH ₃ -reduktions % i driftstiden	Antal driftstimer / år	NH ₃ Års reduktions %	-	-	Køleenergi, kWh / år fra gyllekøling	Varmeenenergi, kWh / år fra gyllekøling med varmepumpe
Varmepumpe, COP-værdi: 3,5									
[Stalde med træk og slip gyllekøling]	0,0 m ²	0,0 W	0,0	0 h	0,00	-	-	0 kWh	0 kWh
[Stalde med træk og slip gyllekøling]	0,0 m ²	0,0 W	0,0	0 h	0,00	-	-	0 kWh	0 kWh
[Stalde med træk og slip gyllekøling]	0,0 m ²	0,0 W	0,0	0 h	0,00	-	-	0 kWh	0 kWh
Drægtighedsstald	290,6 m ²	22,0 W	29,1	8.769 h	29,13	-	-	55.089 kWh	79.244 kWh
Areal med køling i alt	580,0 m ²	44,0 W						55.089 kWh	79.244 kWh
Varmeeffekt: 8,9 kW									
Driftstimer til fyringsolie, ca. 8.729 liter									
Signatur: Beregninger i kolonne E									
Grøn celle = Træk og slip									
Blå celle = Inespi									

Denne skabelon er udarbejdet april 2018 af energi- & tekniskrådgiver Gunnar Schmidt, direkte 99 59 23 19, e-mail: gun@byggeteknik.dk. Skabelonen er senest revideret den 19/7-2022.

Den angivne effekt på 22 kW/kvm stammer fra den oprindelige ansøgning tilbage i 2014.

Denne er i skemaet ovenfor omregnet til de nye formler der blev taget i brug i 2018 – svarende til en køleeffekt på 26,84%. Den faktiske installerede pumpe har en effekt på 34,1 kW – med en låst køleeffekt på 26,84% vil det ændre kravet til pumpens driftstimer til 7.050 timer. Det er leverandørens vurdering at pumpen ikke kan realisere dette timetal.

Side 1 af 3

Leverandøren har jf. vedhæftede dokumentation fra B&T, 2019 leveret en pumpe der med 34,1 kW køleeffekt har præsteret 6.287 driftstimer – svarende til daværende 30% årsreduktion som godkendt af RSKS Kommune i miljøgodkendelsen fra 2014.

Formler frem til og med 4/2-2018

	Gyllekum- mer, m ²	Køleeffekt, W / m ²	Køleeffekt, sum	NH ₃ -reduktions % i drifttiden	Antal drifts- timer / år	NH ₃ - Års reduktions %			Køleenergi, kWh / år fra gyllekøling	Varmeenergi, kWh / år fra gyllekøli med varmepumpe
							-	-	Varmepumpe, COP-varme	3,5
[Stalde med træk og slip gylleku]	0,0 m ²	0,0 W	0,0 kW	0,0	0 h	0,00	-	-	0 kWh	0 kWh
[Stalde med træk og slip gylleku]	0,0 m ²	0,0 W	0,0 kW	0,0	0 h	0,00	-	-	0 kWh	0 kWh
	0,0 m ²	0,0 W	0,0 kW	0,0	0 h	0,00	-	-	0 kWh	0 kWh
Drægtighedsstald	290,0 m ²	34,1 W	9,9 kW	41,8	6.287 h	30,03	-	-	62.172 kWh	87.041 kWh
Arsal med køling i alt	290,0 m ²		9,9 kW						62.172 kWh	87.041 kWh
		Varmeeffekt	13,8 kW				Svarer til klar fyringsolie, ca			9.709 liter
Signatur	Beregninger i kolonne E	Grøn celle	=	Træk og slip		Brun celle	=	linjespil		

Denne skabelon er udarbejdet i april 2016 af energi- & teknikrådgiver Gunnar Schmidt, direkte 99 99 23 19, e-mail: gus@byggeteknik.dk. Skabelonen er senest revideret den 19/7-2022.

Med de ansøgte ændringer i staldanlægget genberegnes BAT-niveauet. Flere stalde ændrer anvendelse hvorfor det er nødvendigt at fastsætte et nyt BAT-niveau for ejendommen. Der er dog ingen staldafsnit med godkendelsespligtige ændringer – gulv og afløbssystemer er uændrede. Stalde med ændringer til dyretype inddateres som 'Eksisterende' mens stalde der er i uændret drift inddateres som 'Eksisterende- BAT fastsat i tidligere afgørelse'.

BAT-krav og faktisk udledning for staldanlægget er med forudsætningerne fra tidligere afgørelse (26,84% reduktionseffekt – Drægtighedsstald 2015, Poltestald 2015 udgår) fastsat til;

Samlet BAT beregning			
	Stalde	Legre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	6135	414	6548
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	6133	411	6545
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	4
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Under hensyn til pumpens driftskapacitet har ansøgers konsulent i samarbejde med leverandør fastholdt pumpens maxtimetal på 6.287 timer – svarende til en reduktionsprocent på 23,93% i drægtighedsstalden.

Så stiger staldenes samlede bidrag fra 6.133 kgN til 6.151 kgN – altså en forskel på 18 kgN der skal hentes andet sted i produktionen end på drægtighedsstalden.

Ansøgers konsulent vælger derfor at fastholde kølekredsen til Poltestald 2015 i drift som ammoniakreducerende virkemiddel. Uden ændringer for drægtighedsstalden – 23,91% årseffekt ville poltestalden skulle køre med en reduktionseffekt på 2% for at opfylde det samlede BAT-krav.

To kølekredse med så forskellig belastning er ikke realistiske at holde i drift – ansøger foreslår derfor at balancere den nødvendige reduktionseffekt, så en del af BAT-kravet for Drægtighedsstald 2015 lægges på den fungerende Poltestald 2015, hvor der allerede er installeret en kølekreds der jf. den ansøgte og omlagte drift ikke længere har et reduktionsbehov.

Et balanceret driftstimental vil således være 2700 driftstimer for hver kølekreds, svarende til en årsreduktion på ca. 10% på begge.

Gyllekøling - miljøforhold									
Beregningen er udarbejdet af: HRV									
Arealer i kummer, køleeffekt & reduktions %									
Valgt / installeret varmepumpe [Her kan indtastes den valgte varmepumpe, type og størrelse]									
2018 formier (pr 5. februar 2018)									
Gyllekum- mer, m ²	Køleeffekt, W / m ²	Køleeffekt, sum	NH ₃ -reduktions % i drifttiden	Antal drifts- timer / år	NH ₃ - Års reduktions %	Lugtreduktion Reduk- tions-%	Nedre årligt driftstimental	Køleenergi, kWh i år fra gyllekøling	Varmerenergi, kWh i år fra gyllekøl med varmepumpe
Varmepumpe, COP-varme								3,5	
[Stalde med træk og slip gyllekøling]	0,0 m ²	20,0 W	0,0 kW	15,4	4.380 h	7,70	0,00	8.760 h	8 kWh
[Stalde med træk og slip gyllekøling]	0,0 m ²	20,0 W	0,0 kW	15,4	8.760 h	15,40	15,40	8.760 h	8 kWh
Poltstald	450,0 m ²	34,1 W	15,7 kW	33,3	2.700 h	10,28	ingen	-	42.362 kWh
Drægtstald	290,0 m ²	34,1 W	9,9 kW	33,3	2.700 h	10,28	ingen	-	37.300 kWh
Areal med køling i alt	740,0 m ²		25,6 kW				Sum	66.062 kWh	96.672 kWh
Varmeeffekt								10.763 kW	
Elsænk, mindst ca								10,2 kW	
Elsænk til gyllekøling & opvarmning (af gyllekøling udledes med varmepumpe)								27.021 kWh	
Formier frem til og med 4/2-2018									
Gyllekum- mer, m ²	Køleeffekt, W / m ²	Køleeffekt, sum	NH ₃ -reduktions % i drifttiden	Antal drifts- timer / år	NH ₃ - Års reduktions %	-	-	Køleenergi, kWh i år fra gyllekøling	Varmerenergi, kWh i år fra gyllekøl med varmepumpe
Varmepumpe, COP-varme								3,5	
[Stalde med træk og slip gyllekøling]	0,0 m ²	15,0 W	0,0 kW	14,1	4.380 h	7,05	-	-	8 kWh
[Stalde med træk og slip gyllekøling]	0,0 m ²	15,0 W	0,0 kW	14,1	8.760 h	14,10	-	-	8 kWh
Drægtstald	290,0 m ²	34,1 W	9,9 kW	41,8	6.287 h	30,03	-	-	82.172 kWh
Areal med køling i alt	290,0 m ²		9,9 kW				Sum	92.172 kWh	87.041 kWh
Varmeeffekt								27.021 kW	
Elsænk til luftringsanlæg, ca								9.708 kW	
Signatur: Beregninger i kolonne E									
Grøn celle =			Træk og slip		Brøn celle =		Innsat		

Bemærk at der trods den markante ændring på driftstimer faktisk genereres mere varmeenergi efter ændringen

Indsat i Husdyrgodkendelse.dk giver det følgende resultat:

Samlet BAT beregning			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	6237	414	6650
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	6119	411	6531
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	119
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Staldenes udledning er således 14 kgN lavere end det oprindeligt fastsatte og godkendte BAT-niveau – svarende til 22 kW – 30%. Den samlede udledning er 6.531 kgN mod de oprindelige 6.545 kgN – det kan altså konkluderes at ejendommens samlede udledning ikke overstiger niveauet for tidligere godkendelser.

Ovenstående er tilpasset i bilag og elektronisk ansøgning d.d.

Med venlig hilsen

Heidi Wentzlau

Heidi Wentzlau

SvineRådgivningen